

 Electrolux
Årsredovisning 1973

Verksamheten åtta år i sammandrag

(Beloppen i Mkr, där ej annat anges)

	1973 (inkl. Facit)	1973 (exkl. Facit)	1972	1971	1970	1969	1968	1967	1966
Koncernen									
Försäljning	4.181,8	3.287,9	2.490,9	2.121,9	1.869,3	1.582,9	1.326,9	1.097,8	1.070,3
Procentuell förändring jämfört med föregående år	+ 67,9	+ 32,0	+ 17,4	+ 13,5	+ 18,1	+ 19,3	+ 20,9	+ 2,6	+ 1,3
Rörelseresultat efter kalkylmässiga avskrivningar	393,5	385,8	250,1	160,3	128,1	102,7	93,4	.	.
D:o i procent av försäljning	9,4	11,7	10,0	7,6	6,9	6,5	7,0	.	.
Resultat före bokslutsdispositioner och skatter	370,6	371,9	253,4	152,1	123,5	111,6	104,6	.	.
Koncernvinst ¹⁾	139,1	150,3	95,4	70,2	63,3	45,8	52,9	32,0	26,2
Omräknad vinst i kronor per aktie ²⁾	28: 10	29: 10	18: 75	11: 25	8: 90	8: 40	7: 80	.	.
Investeringar i fastigheter, maskiner, inventarier och verktyg	259,7	223,9	133,6	83,1	110,8	108,2	71,2	71,6	.
varav tillhörande under året förvärvade bolag	52,1	39,8	26,5	6,6	8,0	13,1	10,0	14,6	.
Löner och ersättningar	1.374,0	997,2	798,0	707,1	657,6	554,0	434,7	361,9	382,3
Antal anställda, genomsnitt	51.126	39.885	35.624	33.642	32.724	29.171	23.282	21.127	21.962
Försäljning per anställd, exkl. städbolag (tkr)	94,1	101,5	84,9	75,8	66,9	61,1	56,9	52,0	48,7
Total utdelning, moderbolaget ³⁾	62,4	.	49,9	38,0	30,4	26,6	22,8	15,2	15,2
Utdelning per aktie (korrigerat för emissioner ³⁾) (kr)	10: 00	.	8: 00	6: 10	4: 90	4: 25	3: 65	2: 45	2: 45
Antal aktieägare (ca)	29.000	.	20.000	18.000	18.000	15.000	15.000	14.700	13.000

¹⁾ Resultat efter bokslutsdispositioner, skatter och minoritetsintresse.

²⁾ Omräknad vinst avser "Rörelseresultat av löpande verksamhet före skatter" reducerat med 50 % för skatt och med minoritetsandelar. Beräkningen har skett på basis av antalet aktier per 31.12.1973 (6.240.000).

³⁾ För 1973 enligt styrelsens förslag.

1973

sammandrag

Koncernen

Försäljningen ökade under 1973 med 67,9 % från 2.491 Mkr till 4.182 Mkr (exkl. Facit 3.288 Mkr).

Förelseresultat efter kalkylmässiga avskrivningar ökade 57,3 % från 250 Mkr till 394 Mkr (exkl. Facit 386 Mkr).

Resultat före bokslutsdispositioner och skatter ökade från 153 Mkr till 371 Mkr (exkl. Facit 372 Mkr).

Nettovinsten utgjorde 139 Mkr mot 95 Mkr föregående år. Exkl. Facit blev nettovinsten 150 Mkr.)

Genomsnittligt antal anställda under 1973 var 51.126 (exkl. Facit 39.885) mot 45.624 personer 1972.

Löner och ersättningar har under året uppgått till 1.374 Mkr (exkl. Facit 997 Mkr) mot 1.198 Mkr 1972.

Moderbolaget

Redovisad vinst efter skatter utgjorde 73 Mkr mot 50 Mkr 1972. Styrelsen föreslår en utdelning av kr 10: — per aktie.

Årsredovisning för 1973

Innehållsförteckning

- 2 Bolagsstämma
- 3 Styrelse, direktion, övriga direktörer och revisorer

Verksamheten 1973

- 5 Allmän översikt
- 12 Produktöversikt
- 25 Framtidsblick
- 27 Förslag till vinstdisposition och s. k. split i AB Electrolux
- 28 Redovisningsprinciper

Koncernen

- 29 Resultaträkning
- 30 Balansräkning
- 32 Finansieringsanalys
- 33 Kommentarer till Koncernens bokslut

Moderbolaget

- 35 Resultaträkning
- 36 Balansräkning
- 38 AB Electrolux innehav av aktier och andelar
- 41 Kommentarer till AB Electrolux bokslut
- 43 Revisionsberättelse
- 44 Electrolux på de större marknaderna
- 48 Electrolux-koncernen

Förkortningar

kr = kronor

tkr = tusen kronor

Mkr = miljoner kronor

cm = centimeter

m² = kvadratmeter

m³ = kubikmeter

ATP = Allmän tilläggspension

PRI = Pensionsregistreringsinstitutet

EG = Europeiska gemenskapen

Bolagsstämma

Ordinarie bolagsstämma äger rum måndagen den 20 maj 1974 klockan 14.00 i AB Electrolux stora hörsal, Luxbacken 1, Lilla Essingen, Stockholm.

Rätt att delta i bolagsstämman

Eftersom bolaget tillämpar lagen om förenklad aktiehantering, skall aktieägare, som önskar delta i bolagsstämman, vara införd i den av Värdepapperscentralen VPC AB förda aktieboken senast 10 dagar före bolagsstämman.

Aktieägare, som genom banks notariat-avdelning eller enskild fondhandlare låtit förvaltarregistrera sina aktier, måste tillfälligt inregistrera aktierna i eget namn för att ha rätt att delta i bolagsstämman. Sådan omregistrering måste vara verkställd senast 10 dagar före bolagsstämman.

Anmälan om deltagande i bolagsstämman

Aktieägare, som önskar delta i bolagsstämman, skall förutom att vara registrerad enligt ovan även anmäla sig till bolagets kontor, Luxbacken 1, Lilla Essingen, Stockholm, senast klockan 14.00 torsdagen den 16 maj 1974. Anmälan kan ske per brev under adress AB Electrolux, 105 45 Stockholm, eller per telefon 08/13 01 00, anknytning 1124 och 1794.

Utbetalning av utdelning

I bolagsstämmans beslut om utdelning kommer att anges den dag, då aktieboken och den i anslutning till aktieboken förda förteckningen över panthavare m. fl. skall avstämmas för fastställande av vilka som är införda i dem.

Styrelsen har som avstämningsdag föreslagit den 22 maj 1974.

Under förutsättning att bolagsstämman beslutar i enlighet med detta förslag, beräknas utdelningen komma att utsändas av Värdepapperscentralen VPC AB den 30 maj 1974 till dem som på avstämningsdagen var införda i aktieboken eller i ovannämnda förteckning.

Aktiebolaget Electrolux

Styrelse

Ordinarie ledamöter Ragnar Söderberg, Stockholm, ordförande
Gunnar Arpi, Uppsala
Gunnar Engellau, Göteborg
Karl-Gustav Lagerström, Alingsås*)
Johnny Niklasson, Motala*)
Lord Luke of Pavenham, Odell Castle, Storbritannien
Åke T. Vrethem, Djursholm
Hans Werthén, Stockholm

Suppleanter Sune Andersson, Västervik*)
Gösta Bystedt, Lidingö
Arthur Grimborg, Mariestad*)
Sven Olving, Göteborg
Jacob Palmstierna, Djursholm

*) Arbetstagarledamöter

Direktion

Hans Werthén, verkställande direktör
Gösta Bystedt, vice verkställande direktör
Harry Eriksson, vice verkställande direktör
Anders Scharp, vice verkställande direktör
Folke Heibert
Yngve Lindholm (Elkhart, Indiana, USA)
Owe Werner

Övriga direktörer

Nils Eliasson
John-Jacob Engellau
Leif Lindgren
Bo Palmberg
Lennart Ribohn
Kim Scharf

Revisorer

Ordinarie Arne Holmén, auktoriserad revisor
Bruno Svensson, auktoriserad revisor

Suppleanter Jan Nordenbäck, auktoriserad revisor
Sten Lundvall, auktoriserad revisor

Electrolux s. k. städpaket har som grundelement dammsugaren (på bilden Z320), vilken kompletteras med motormunstycket ZE 1 (lilla bilden i vänster) och schamponeringsapparaten ZS 1 (lilla bilden till höger). Den lilla bilden i mitten visar Z500, dammsugare av up-right modell tillverkad av Electrolux Ltd., Storbritannien.

Electrolux

Automat

Verksamheten 1973

I koncernredovisningen för verksamhetsåret 1973 ingår Facit-gruppen nedan ibland även benämnd enbart Facit.

För att underlätta bedömningen av koncernens utveckling redovisas för 1973 koncernen såväl inklusive som exklusive Facits verksamhet.

Förvaltningsberättelsen för moderbolaget ingår i redogörelsen för koncernen.

Allmän översikt

Försäljning, resultat och produktion

Den i årsredovisningen för 1972 publicerade bedömningen av utvecklingen av koncernens omsättning och resultat under 1973 hade gjorts med försiktighet, eftersom det dåvarande ekonomiska läget i vissa länder präglades av osäkerhet. Konjunktur-utvecklingen blev emellertid betydligt gynnsammare än väntat, vilket medverkat till att Electrolux-koncernen för 1973 — såväl inklusive som exklusive Facit-gruppen — uppvisat nya rekord-siffror för försäljning och vinst. Sålunda har koncernens försäljning 1973 uppgått till 4,2 miljarder kronor (exkl. Facit 3,3 miljarder). Resultatet före bokslutsdispositioner och skatter har stigit till

371 Mkr (exkl. Facit 372 Mkr). Avkastningen på arbetande kapital har under året varit oförändrad. Exklusive Facit ökade dock avkastningen från 12,4 % till 14,5 %. (Avkastning på arbetande kapital definieras som Rörelseresultat efter kalkylmässiga avskrivningar med tillägg av finansiella intäkter, uttryckt i procent av balans-omslutningen ökad med varulagerreserven.)

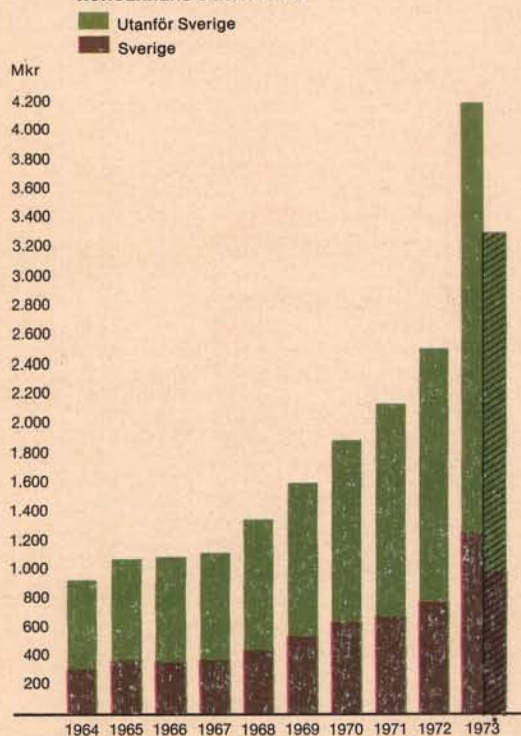
Produktionskapaciteten vid koncernens fabriker har varit högt utnyttjad och produktivitet har ökat ytterligare. Råmaterial och detaljer för tillverkningen har kunnat anskaffas i önskade kvantiteter, men kraftiga prishöjningar har inträffat under årets senare del. De svenska fabriker har under 1973 svarat för 64,8 % av koncernens totala tillverknings-

volym. Exklusive Facit utgjorde procenttalet 57,2 % jämfört med 56,6 % under 1972. Koncernen har under 1973 tillfört Sverige exportintäkter av 975 Mkr (exkl. Facit 642 Mkr) att jämföra med Electrolux export från Sverige under 1972 av 444 Mkr. Utdelningar, royalties och räntor till Sverige har under 1973 uppgått till 69 Mkr (exkl. Facit 68 Mkr). Sistnämnda slag av intäkter under 1972 utgjorde för Electrolux 36 Mkr.

Omsättning

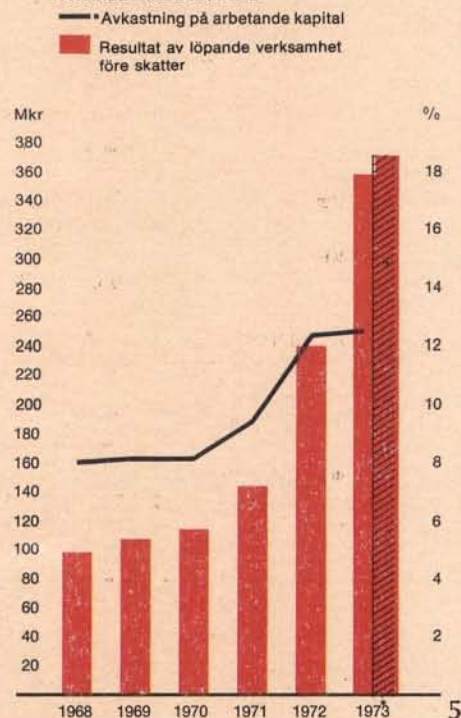
Koncernens omsättning har under 1973 uppgått till 4.182 Mkr (exkl. Facit 3.288 Mkr) jämfört med 2.491 Mkr för 1972 eller en ökning med 67,9 % (exkl. Facit 32,0 %). Av omsättningen hänförde sig 1.229 Mkr (29,4 %)

KONCERNENS OMSÄTTNING

*exkl. Facit

KONCERNENS RESULTAT OCH AVKASTNING PÅ ARBETANDE KAPITAL

*exkl. Facit

till kunder i Sverige och 2.953 Mkr (70,6 %) till kunder utanför Sverige. Motsvarande siffror exklusive Facitgruppen var 961 Mkr (29,2 %) till kunder i Sverige och 2.327 Mkr (70,8 %) till kunder utanför Sverige, vilket kan jämföras med 768 Mkr (30,8 %) respektive 1.723 Mkr (69,2 %) under föregående år.

Elimineras kommersiell och industriell städverksamhet, faller 72,6 % av koncernens försäljning på utlandet (exkl. Facit 73,4 %). Koncernens försäljning fördelad på områden återfinns i tabellform nedan. Inom Europa exklusive Sverige har försäljningen fördelat sig på följande länder:

Storbritannien	461,8 Mkr
Västtyskland	303,2 Mkr
Frankrike	255,5 Mkr
Danmark	207,2 Mkr
Norge	195,8 Mkr
Finland	153,5 Mkr
Övriga	485,6 Mkr
	<u>2.062,6 Mkr</u>

Moderbolagets, AB Electrolux, omsättning har uppgått till 1.335 Mkr. Denna uppgift är ej helt jämförbar med tidigare år, då AB Electrolux har ingått avtal med Facit-Halda AB, enligt vilket detta bolag från och med 1973 skall driva sin försäljning i kommission för AB Electrolux räkning. Ett liknande avtal slöts vid utgången av 1972 mellan AB Addo och AB Electrolux. Av moderbolagets omsättning har försäljning till koncernbolag utgjort 957 Mkr och till övriga

kunder 378 Mkr. AB Electrolux export har under 1973 jämfört med 1972 ökat med 188 Mkr till 601 Mkr eller 45,0 % av bolagets totala försäljning.

Likviditet och lån

Koncernens likviditet har under året fortsatt att vara god. Kassa- och banktillgodohavanden inklusive finansreverser uppgick vid årets slut till 352 Mkr (exkl. Facit 293 Mkr) jämfört med 292 Mkr 1972. Likviditeten mätt som relation mellan totala omsättningstillgångar (justerat med varulagerreserven) och totala kortfristiga skulder var 2,12 (2,09 exkl. Facit) mot 2,42 1972. Bland de faktorer, som positivt påverkat likviditeten, kan nämnas den förbättring av omsättnings-hastigheten för kundfordringar (exkl. växelfordringar), som skett under året. Vid årets slut uppgick kundfordringarna till 22,9 % (23,0 % exkl. Facit) av 1973 års försäljning mot 25,0 % 1972. Vidare visar omsättnings-hastigheten för varulagret exklusive Facit en positiv trend under året. Vid årets slut utgjorde sålunda varulagret exklusive Facit 25,4 % (28,6 % inkl. Facit) av 1973 års försäljning. Motsvarande uppgift för föregående år var 27,9 %.

Investeringar

Koncernens investeringar i fastigheter, maskiner, inventarier och

verktyg uppgick under året till 260 Mkr mot 134 Mkr under 1972. Bland de större investeringarna kan följande nämnas:

- *Motala-fabriken* har under året byggts ut i två etapper, dels med 8.400 m² för att erhålla ökad kapacitet för montering av kylskåp, spisar och diskmaskiner, dels med 4.200 m² för att utvidga absorptionsapparat-verkstanen. Totalt har investeringarna under året uppgått till omkring 20 Mkr.
- *Västerviks-fabriken* byggdes under året ut med 4.200 m² för att öka produktionskapaciteten av såväl dammsugare som kommersiella elmotorer.
- I *Strömstads-fabriken* har investeringar på drygt 8 Mkr genomförts. Dessa har gjort det möjligt att upptaga tillverkning av bl. a. spisfläktar och värmepatroner för absorptionskylskåp samt börja sammansättning av skrivmaskiner. Vidare har en ny avdelning tillkommit för formsprutning av plastdetaljer, vilka främst levereras till andra koncernfabriker.
- En ny fabriks- och kontorsbyggnad har uppförts i Elkhart, Indiana, USA, för 8 Mkr för dotterbolagen *Dometic Sales Corporation* och *Keltec Incorporated*.
- Det amerikanska koncernbolaget *Lago Calc Inc.* har under året förvärvat en fabriks- och kontorsbyggnad i Canoga Park, Kalifornien, USA.

Koncernförsäljningens fördelning på områden

	1973		1973*)		1972		1971		1970		1969		1968	
	Mkr	%	Mkr	%	Mkr	%	Mkr	%	Mkr	%	Mkr	%	Mkr	%
Sverige	1.229,0	29,4	960,9	29,2	768,4	30,8	661,7	31,2	629,0	33,6	539,0	34,1	434,0	32,7
Europa exkl. Sverige	2.062,6	49,3	1.678,6	51,0	1.215,5	48,8	1.020,5	48,0	871,9	46,6	732,3	46,2	619,7	46,7
Nordamerika	300,7	7,2	191,5	5,8	167,5	6,7	124,1	5,9	99,9	5,4	66,8	4,2	51,4	3,9
Mellan- och Sydamerika	223,3	5,3	140,1	4,3	115,8	4,7	119,2	5,6	102,5	5,5	116,2	7,4	106,4	8,0
Australien och Nya Zeeland	222,1	5,3	213,0	6,5	142,6	5,7	126,4	6,0	106,2	5,7	66,9	4,2	58,3	4,4
Övriga	144,1	3,5	103,8	3,2	81,1	3,3	70,0	3,3	59,8	3,2	61,7	3,9	57,1	4,3
Totalt	4.181,8	100,0	3.287,9	100,0	2.490,9	100,0	2.121,9	100,0	1.869,3	100,0	1.582,9	100,0	1.326,9	100,0

*) Exkl. Facit.

- *Bräkne-Hoby-fabriken*, ingående i Facit-gruppen, skall under 1974 byggas ut med totalt 9.300 m² för att erhålla ökad produktionskapacitet för skrivmaskiner. Kostnaden beräknas till 7 Mkr.
- En utbyggnad med ca 2.400 m² skall under 1974 ske vid *Överums-fabriken*, ingående i Facit-gruppen, för att möjliggöra ett rationellare flöde och ökad kapacitet vid fönstertillverkningen. Vidare skall smidesverkstaden vid *Överums-fabriken* moderniseras till en beräknad kostnad av omkring 5 Mkr.

Förvärvade och nybildade bolag

AB Electrolux äger drygt 97 % av samtliga aktier i Facit AB. Förvärvet har genomförts på så sätt att aktieägarna i Facit AB överlätit sina aktier, varvid de för 16 aktier i Facit AB erhållit 5 nytecknade aktier av serie B i AB Electrolux. Med stöd av aktiebolagslagen har AB Electrolux påkallat inlösen av återstående Facit-aktier.

AB Electrolux har tillsammans med Det Danske Rengörings Selskab A/S (DDRS), Köpenhamn, förvärvat dels ett städbolag i Nederländerna, Schoonmaakbedrijf Mercurius B.V., Ermelo, och dels Cubus Golv AB, Stockholm. Det senare bolaget bedriver försäljning och leasing av golvmattor, kontorsmöbler och kontorsmaskiner. Denna verksamhet kommer att samordnas med ASABS:s städverksamhet.

Cubus Golv AB äger Brettman Cubus Golv AB, vars verksamhet är att sälja och lägga golvbeläggningar.

AB Electrolux har under året förvärvat tillverknings- och försäljningsrättigheterna till nivåkontrollutrustning för oljetankar. Marknadsföringen sker genom dotterbolaget AB Svensk Nivåkontroll, Malmö, i kommission för AB Electrolux.

Koncernen har förvärvat ca 94 % av andelskapitalet i Siegas Metallwarenfabrik Wilhelm Loh KG, Siegen, Västtyskland. I förvärvet ingår även Wilhelm Loh & Co. GmbH samt Siegas Verwaltungs GmbH. Siegas Metallwarenfabrik, som har två fabriker, en i Siegen och en i Rudersdorf, tillverkar och säljer huvudsakligen husvagnskylskåp för den tyska marknaden. I avsikt att intensivifiera och utveckla försäljningen av s. k. vita varor och kompletta kök (K-produkter) på den betydande västtyska marknaden har AB Electrolux bildat ett separat försäljningsbolag, Electrolux Küchentechnik GmbH, Hamburg. AB Electrolux har från Corona-koncernen förvärvat dels samtliga aktier i Växjö Rostfritt AB, Växjö, dels dess Wascator-rörelse. I förvärvet av Wascator-rörelsen ingår aktierna i A/S Wascator, Gentofte, Danmark, samt aktiemajoriteten i Wascator S.A., Paris, Frankrike. Vidare har fordringar, skulder och personal i Wascator-bolagen i Norge och Storbritannien övertagits av respektive

Electrolux-bolag. Förhandlingar pågår om ett liknande övertagande av Wascator-rörelsen i Italien under 1974.

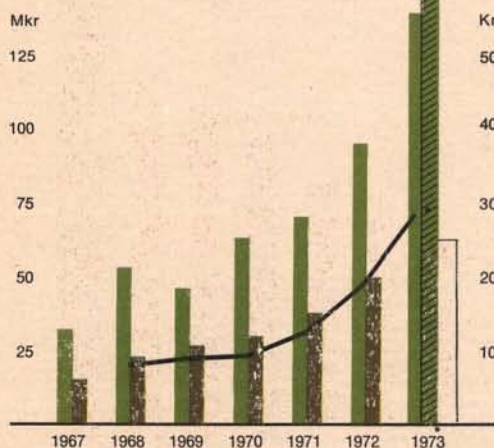
Inom Wascator-sektorn sker tillverkning och marknadsföring av främst semi-industriella tvättmaskiner för tvättstugor och liknande samt industriella tvättmaskiner för större tvätterier. Växjö Rostfritt AB utvecklar, tillverkar och försäljer i första hand produkter av rostfritt stål för sjukhus.

Koncernen har förvärvat samtliga aktier i AB Ballingslövs Träförädling, Ballingslöv, som tillverkar köksinredningar och garderober. AB Electrolux har förvärvat 90 % av aktierna i AB Orwak, Sävsjö, som tillverkar och säljer slutna system för komprimering av avfall från varuhus, butiker, restauranger etc.

Koncernen har köpt Eltronia Signal AB, Nyköping, som tillverkar och marknadsför teleanläggningar för hotell, samt Ingenjörfirman Göte Andersson AB, (IGAB), Nyköping, som innehar ett flertal agenturer inom området industrielektronik och elektrisk automatisering. Vid årsskiftet har AB Electrolux i Malaysia tillsammans med ett lokalt bolag bildat Electrolux Malaysia Sendirian Berhad, Kuala Lumpur, som säljer Electrolux traditionella produkter, dammsugare och golvbonare. Koncernen har genom AB Överums Bruk förvärvat samtliga aktier i Strömsholmens Mekaniska

OMRÄKNAD KONCERNVINST I KR PER AKTIE

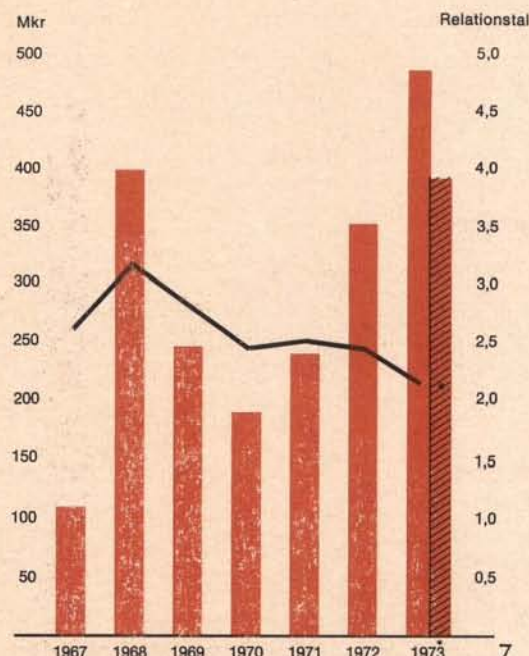
- Omräknad koncernvinst (definition se omslagets insida)
- Redovisad nettovinst för koncernen
- Utdelning i AB Electrolux (för 1973 enligt styrelsens förslag)

*exkl. Facit

KONCERNENS LIKVIDA MEDEL OCH LIKVIDITET

- Relationstal för likviditet
- Likvida medel

*exkl. Facit

Verkstad AB, Tranås, som tillverkar och marknadsför bl. a. frontlastare och hydrauliska utrustningar.

AB Överums Bruk har vidare tillsammans med den tidigare generalagenten i USA bildat ett bolag, Carda Window Corporation, Essington, Pennsylvania, USA, som marknadsför specialfönster, främst för sjukhus, kontor, skolor och liknande byggnader. AB Överums Bruk äger 51 % av aktierna. Tillverkningen sker vid fönsterfabriken i Överum.

I Buenos Aires i Argentina har bildats städbolaget Electrolux Maritima S.R.L., vars verksamhet huvudsakligen upptar skeppsrengöring.

I Brasilien har koncernens städorganisation förstärkts, genom att Electrolux Serviços Ltda. förvärvat Orbram S/A Organizaçao E. Brambilla Riograndense de Serviços i Porto Alegre. Vid årsskiftet har vidare i Rio de Janeiro, Brasilien, bildats ett delägt bolag benämnt Götaverken-Electrolux Serviços Maritimos Ltda., som utför skeppsrengöring. I Finland har koncernen förvärvat städbolaget Pirkan Puhdistuspalvelu Oy, Tammerfors.

AB Electrolux har vidare förvärvat 50,2 % av andelskapitalet i det västtyska städbolaget Skandinavische Reinigungs- und Dienstleistungs-GmbH, Hamburg. I Iran har Electrolux tillsammans med den lokale representanten bildat ett städbolag

Electrolux Iran Services Co. Ltd., Teheran. AB Electrolux äger 51 % av aktierna.

Tillsammans med det japanska bolaget Mitsui har AB Electrolux vid årsskiftet bildat NESCO Ltd., Tokyo, som bedriver kommersiell städning.

I början av 1974 har AB Electrolux tillsammans med lokala intressenter bildat städbolaget Electrolux Services (H.K.) Ltd. i Hong Kong.

I Dubai har vid årsskiftet AB Electrolux tillsammans med AB Götaverken och lokala intressenter bildat Gulf Lux Marine Services Ltd., som utför rengöring av fartyg, främst oljefartygstankar.

Avyttring av bolag

Electrolux Pty. Ltd., Australien, har sålt samtliga aktier i Scott Bonnar Ltd., Thebarton, som tillverkar och marknadsför större gräsklippare och andra maskiner för gräsvård.

Avyttring av fastigheter

Facit har sålt sin del av kontorsfastigheten vid Normalmstorg i Stockholm. Vidare har fastigheterna i Luleå, Norrköping och Örskälljunga försålts.

AB Original-Odhners fastigheter i Göteborg och vissa av AB Addos fastigheter i Malmö har försålts till respektive kommuner. Dessa fastigheter hyrs sedan istället av respektive bolag.

AB Överums Bruks skogsinnehav i norra Småland, ungefär 6.700 hektar, har vid årsskiftet avyttrats.

Denna affär kommer att redovisas i 1974 års räkenskaper.

Forskning och produktutveckling

Koncernens resurser för forskning och produktutveckling har ökat väsentligt genom det tekniska kunnande bl. a. inom elektronik och finmekanik, som tillförts Electrolux genom samgåendet med Facit.

Totala utvecklingskostnaden har under året uppgått till 71 Mkr (exkl. Facit till 40 Mkr) eller 1,7 % av omsättningen (1,2 % exkl. Facit).

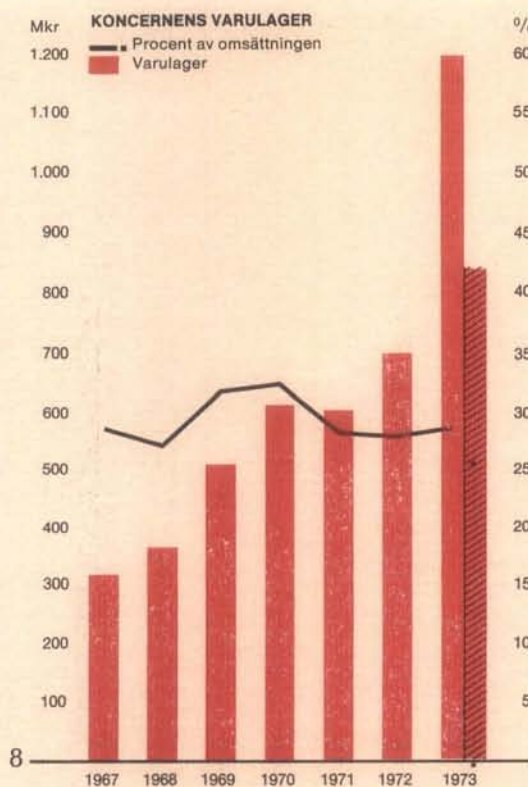
För närvarande förfogar Electrolux över ca 3.500 i kraft varande patent och patentansökningar, som skyddar produkterna i 65 länder. Av skyddsätterna är ca 500 registrerade i USA. I de nio EG-länderna är antalet omkring 1.100.

Koncernens varumärken skyddas genom ca 2.300 registreringar fördelade på omkring 140 länder.

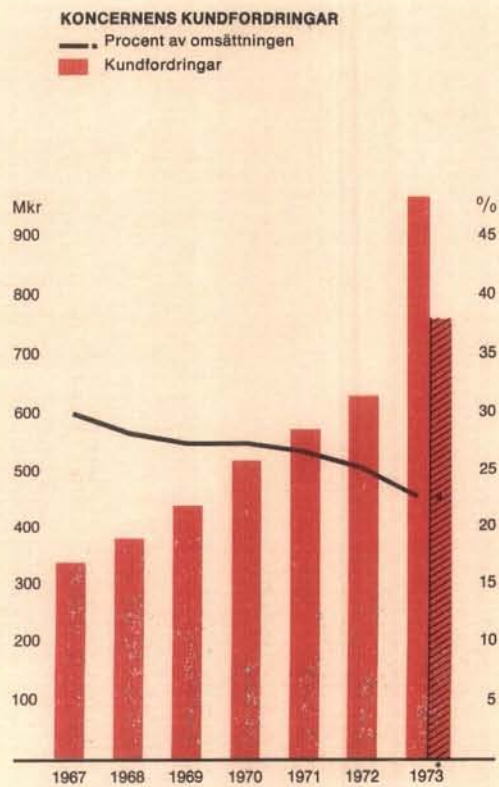
Personal

Medelantalet anställda i koncernen har under 1973 uppgått till 51.126 (exkl. Facit 39.885) mot 35.624 under närmast föregående år. I antalet för 1973 ingår anställda i under året införlivade bolag med 13.229, varav från Facit-gruppen 11.241. Se tabell sid. 10.

Intjänade löner och ersättningar har under året uppgått till:

*exkl. Facit

*exkl. Facit

	1973	1973 (exkl. Facit)	1972
Moderbolaget			
Styrelse, verkställande direktör och andra företagsledare	tkr 1.617	tkr	1.519
Arbetare	153.988		122.407
Övriga	98.882		97.760
	<u>254.487</u>		<u>221.686</u>
Koncernen			
Styrelser, verkställande direktörer och andra företagsledare	17.941	14.240	10.942
Arbetare	652.302	470.462	348.709
Övriga	703.726	512.493	438.301
	<u>1.373.969</u>	<u>997.195</u>	<u>797.952</u>

uppgår till:
för styrelseledamot,
verkställande direktör tkr —
för anställda i bolaget tkr 837
(Då bolaget saknar möjligheter att
bedöma, i vilken omfattning
anställda och deras anförvanter är
aktieägare, har samtliga lån till
och ansvarsförbindelser för
anställda här medtagits.)
Dessa lån och ansvarsförbin-
delser har lämnats respektive
ingåtts före ikraftträdandet av den
lag, som inskränker bolagets rätt
att lämna lån eller ingå ansvars-
förbindelse för aktieägare m. fl.

Facit-gruppens utveckling

AB Electrolux har tecknat avtal
med Facit-Halda AB, enligt vilket
AB Electrolux från och med 1973
övertagit detta bolags rörelse
samt de till rörelsen hörande
tillgångarna och skulderna.
Facit-Halda AB skall driva sin
verksamhet under eget namn i
kommission för AB Electrolux
räkning. Avtalet rubbar ej förut-
sättningarna för inlösningsför-
farandet av aktierna i Facit AB.
Vid utgången av 1972 slöts avtal
med liknande innebörd mellan
AB Addo och AB Electrolux.
Facit-gruppen har under 1973
uppvistat en stark expansion,
framförallt inom produktgruppen
skriv- och räknemaskiner.
Produktionen har ökat kraftigt
vid Halda-fabriken i Svängsta och

Uppgifterna avseende moder-
bolaget om intjänade löner och
ersättningar och antal anställda
redovisas exklusive kommissio-
närslagen, AB Addo och
Facit-Halda AB.

Utöver angivna löner och
ersättningar har koncernens
verksamhet burit sociala
omkostnader för personal. För
moderbolaget och de svenska
dotterbolagen har dylika
kostnader för 1973 (ATP, PRI och
andra pensioner, arbetsgivar-
avgifter, grupplivförsäkring)
utgjort sammanlagt ca 154 Mkr
(exkl. Facit 98 Mkr).

I Sverige anställda personer har
under 1973 utgjort 44 %
(exkl. Facit 37 %) av det totala
antalet anställda i koncernen

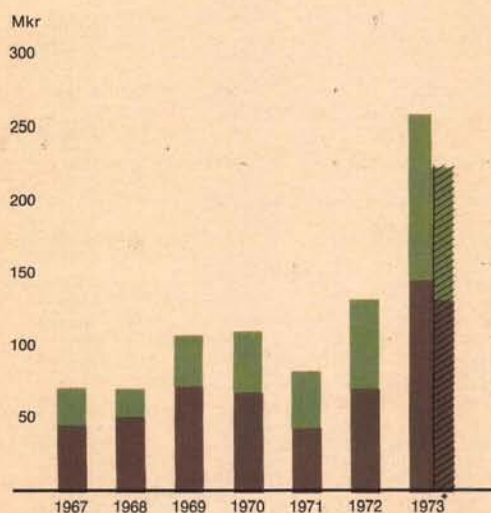
jämfört med 36 % 1972.
Intjänade löner och ersättningar i
Sverige har uppgått till 719 Mkr,
motsvarande 52 % av total-
beloppet i koncernen intjänade
löner och andra ersättningar
(exkl. Facit 459 Mkr eller 46 % av
totalbeloppet).

Lån och ansvarsförbindelser avseende aktieägare m. fl.

AB Electrolux lånefordringar, för
vilka uppgiftsskyldighet föreligger
i förvaltningsberättelsen enligt
aktiebolagslagen uppgår till:
för styrelseledamot,
verkställande direktör tkr —
för anställda i bolaget tkr 229
Ansvarsförbindelser för vilka
uppgiftsskyldighet föreligger

KONCERNENS INVESTERINGAR I FASTIGHETER,
MASKINER, INVENTARIER OCH VERKTYG

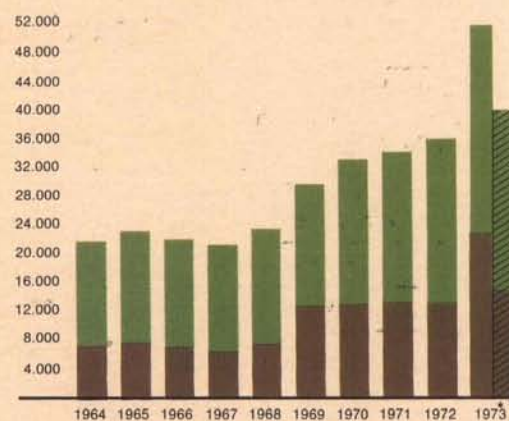
■ Utanför Sverige
■ Sverige

*exkl. Facit

KONCERNENS ANTAL ANSTÄLLDA
(årsgenomsnitt)

■ Utanför Sverige
■ Sverige

*exkl. Facit

vid Örsätter-fabriken i Åtvidaberg. Enligt överenskommelse, som träffats under året, har namnet Multo samt fastigheten och maskinparken i Örkelljunga överlåtits till ABU AB, Svängsta. I Örkelljunga bedrevs tidigare hos AB Multo tillverkning av mekaniska kalkylmaskiner liksom viss legotillverkning. Genom försäljningen tryggades sysselsättningen för huvudparten av de anställda vid AB Multo.

Facits kemisk-tekniska rörelsegrän har avyttrats till International Service System A/S, Köpenhamn. På platser, där koncernen varit representerad genom både Facit- och Electrolux-bolag, har besparingar kunnat åstadkommas genom att administration eller delar härav kunnat samordnas, exempelvis i Sverige, Danmark och Finland. I Sverige har vidare en samordning av serviceorganisationerna skett. I samband med försäljning av Facits fastighet vid Norrmalmstorg i Stockholm har därvarande personal flyttat till Electrolux lokaler på Lilla Essingen. Electrolux- och Facit-verksamheterna i Göteborg har koncentrerats till AB Original-Odhners lokaler. Dess fastighet har förvärvats av Göteborgs Stad genom Hantverks- och Industrihus i Göteborg AB (HIGAB), som hyr ut den till Facit.

Facits och Addos verksamheter i USA har integrerats och bedrivs nu av Facit-Addo Inc., med säte i Secaucus, New Jersey. Bolaget ägs till drygt 81 % av Dometic Incorporated, ett dotterbolag till AB Electrolux. Facit-Addo Inc. äger Lago Calc Inc., Canoga Park (Los Angeles), Kalifornien, som tillverkar elektroniska kalkylmaskiner. I början av 1974 avyttrades delar av Facits Datasektor till Saab-Scania AB. Överlåtelsen skedde i form av att Saab-Scania genom sin data- och elektronikdivision övertar verksamheten inom Facits Datasektor på systemsidan avseende produktutveckling och marknadsföring, medan Facit behåller produktionen för denna sektor.

Övertagandet omfattar ej Facits verksamhet inom OEM-området (Original Equipment Manufacturer) eller Electrolux-koncernens satsning inom materialhantering och verkstads-elektronik.

Från Arbetsmarknadsstyrelsen har Facit-gruppen erhållit utbildningsstöd till Göteborgs-, Malmö- och Strömstads-fabrikerna om totalt 17 Mkr, som intäktsförts under 1973.

Medelantalet anställda inom Facit-gruppen var under 1973 11.241 mot 11.305 under föregående år. Korrigering av 1972 års

personalsiffra har gjorts med anledning av de ovannämnda överlåtelseerna av Multo respektive Facits kemisk-tekniska rörelsegrän.

Den av Facits dåvarande ledning under 1972 aviserade minskningen av antalet anställda med 2.400 personer i Sverige har efter Electrolux övertagande av Facit-gruppen begränsats avsevärt. Under 1973 uppnådde Facit-gruppen en omsättning av 894 Mkr, innebärande en ökning av 24,7 % jämfört med föregående år. Av omsättningen under 1973 avsåg 626 Mkr eller 70,0 % kunder utanför Sverige. Exporten av Facit-produkter från Sverige utgjorde 333 Mkr mot 264 Mkr 1972.

Rörelseresultatet efter avskrivningar utgjorde en vinst av 8 Mkr. Finansnettot minskade resultatet med 20 Mkr, vilket medförde, att resultatet av löpande verksamhet före skatter utgjorde en förlust av 12 Mkr.

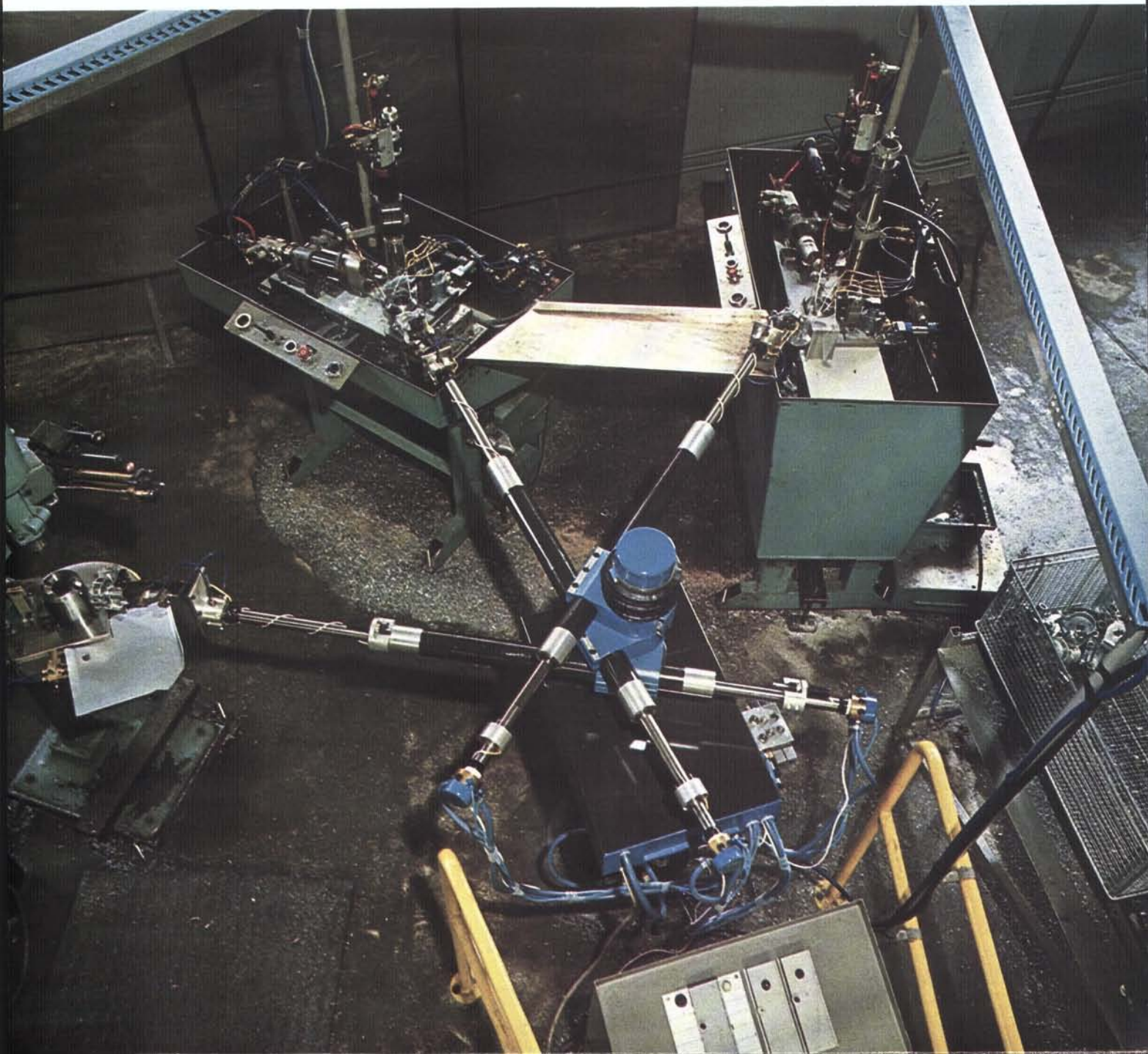
Extraordinära intäkter uppgick till 35 Mkr, i huvudsak realisationsvinster vid försäljning av fastigheter. Extraordinära kostnader av engångskaraktär avseende omstrukturering av gruppens verksamhet uppgick till 24 Mkr. Resultat före bokslutsdispositioner och skatter utgjorde en förlust av 1 Mkr mot en förlust av 121 Mkr 1972.

Antal anställda (genomsnitt)

	1973				1973*)				1972			
	Arb.	Övriga	Totalt	%	Arb.	Övriga	Totalt	%	Arb.	Övriga	Totalt	%
Moderbolaget	5.581	2.307	7.888	16	5.581	2.307	7.888	20	4.474	2.220	6.694	19
Svenska dotterbolag exkl. kommersiell städning	6.283	3.577	9.860	19	1.292	1.207	2.499	6	798	989	1.787	5
Kommersiell städning i Sverige	4.016	476	4.492	9	4.016	476	4.492	11	3.746	467	4.213	12
Totalt i Sverige	15.880	6.360	22.240	44	10.889	3.990	14.879	37	9.018	3.676	12.694	36
Dotterbolag utanför Sverige exkl. kommersiell städning	8.530	15.017	23.547	46	6.715	12.952	19.667	49	5.782	13.240	19.022	53
Kommersiell städning utanför Sverige	5.031	308	5.339	10	5.031	308	5.339	14	3.699	209	3.908	11
Totalt utanför Sverige	13.561	15.325	28.886	56	11.746	13.260	25.006	63	9.481	13.449	22.930	64
Totalt hela koncernen	29.441	21.685	51.126	100	22.635	17.250	39.885	100	18.499	17.125	35.624	100

*) Exkl. Facit.

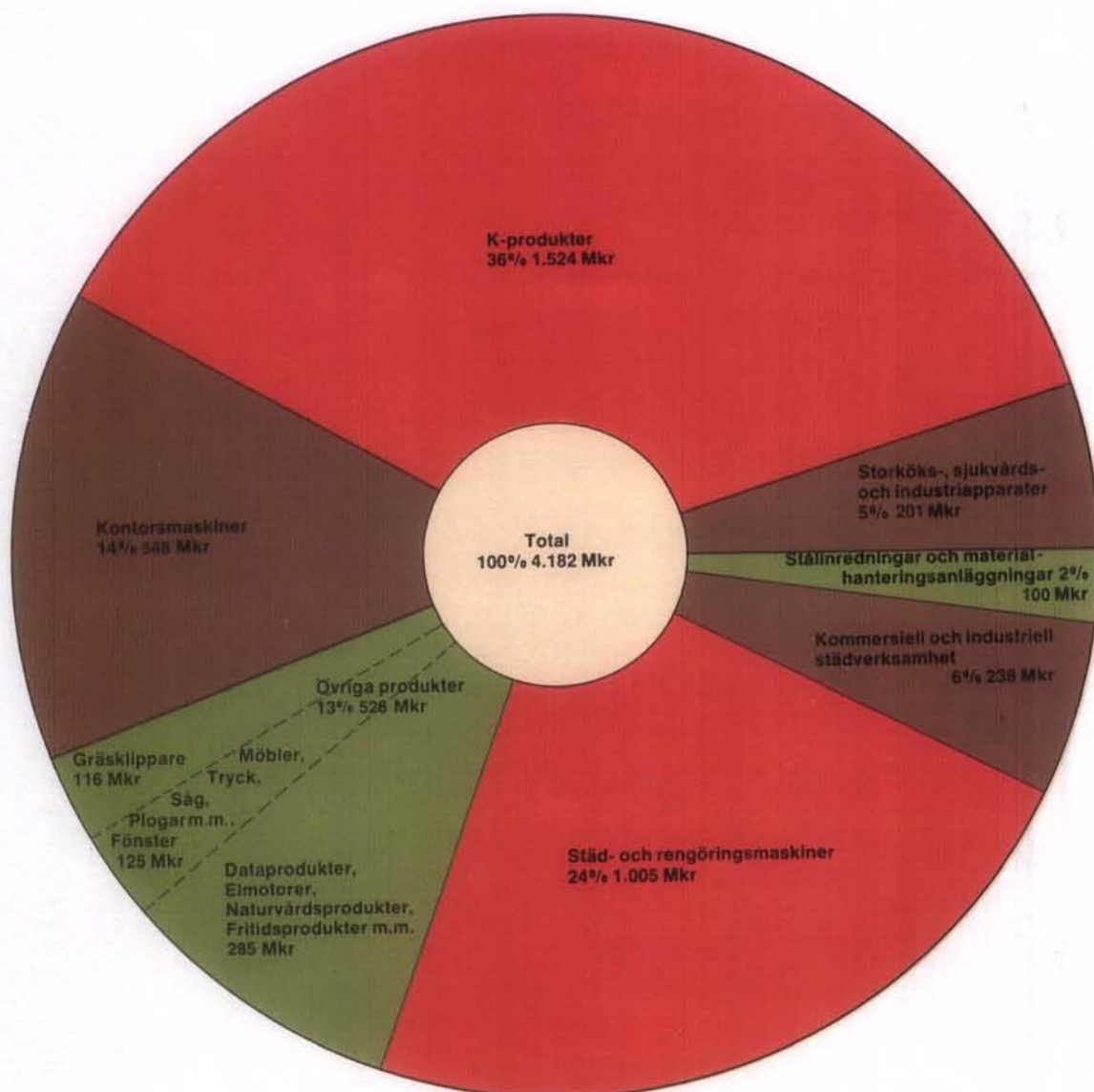
Till höger Electrolux styrpulpet, MPP 1515, för styrning och kontroll av MHU-robotar eller andra industriella produktions-system. Nedan MHU JUNIOR, försedd med tre armar, under arbete i Electrolux fabrik i Ankarsrum. Roboten flyttar här i vindrute-torkare ingående växelhus, vilka borras och gängas vid olika bearbetningsstationer.

Produktöversikt

Cirkeldiagrammet visar koncernens fakturering fördelad per produktlinje.

(För närmare beskrivning av respektive produktlinjes sortiment se sid. 13—24.)

Städ- och rengöringsmaskiner

Försäljningen för produktlinjen städ- och rengöringsmaskiner, som omfattar produktgrupperna hushållsdammsugare och hushållsgolvbonare samt kommersiella städmaskiner, har under 1973 uppgått till 1.005 Mkr.

Hushållsdammsugare och hushållsgolvbonare

Electrolux har under 1973 sålt 1,9 miljoner dammsugare och golvbonare för hushållsbruk. Koncernbolagen i Australien, Belgien, England, Finland och Nya Zeeland samt Electrolux Svenska Försäljningsaktiebolag har varit speciellt framgångsrika. Som följd av ökat bruk av heltäckande mattor och plastbehandling av golv visar försäljningen av hushållsgolvbonare en oenhetlig utveckling. I Skandinavien har sålts endast ett mindre antal. De största marknaderna är Frankrike, Brasilien, Venezuela och Spanien i nu nämnd ordning.

Broddway Junior, mindre maskin för gatusopning, avsedd att bogseras av traktor, jeep eller liknande fordon.

Kommersiella städmaskiner

Electrolux-koncernen tillverkar och marknadsför kommersiella städmaskiner för användning inom kontor, fabriker, skolor och sjukhus. Vidare tillverkar och säljer dotterbolaget Bröderna Brodd AB, Skänninge, sopmaskiner och städmaskiner för utomhusrenhållning samt större borstar, främst för städmaskiner. Från och med 1974 tillverkas och marknadsförs även en mindre sopmaskin avsedd för inomhusstädning.

Dotterbolaget Euroclean AB tillverkar och marknadsför

aggregat och anläggningar för högtrycksrengöring med vatten tillsatt med kemikalier.

Euroclean-metoden används vid rengöring inom livsmedels- och cellulosaindustri, mekanisk industri, för tvättning av bilar, för rengöring av tankfartyg, husfasader m. m.

Under 1973 har Euroclean AB flyttat huvudkontor och tillverkning från Alingsås till Åmål. Produktionen har utökats; en del av detaljerna till högtrycksaggregaten, som tidigare köpts från underleverantörer, tillverkas nu i egen regi.

Kommersiell och industriell städverksamhet

Maskinell sopning av lerdamm vid Höganäs AB, Höganäs, utförd av Allmänna Svenska Städnings AB.

Den kommersiella städverksamheten har fortsatt att expandera. Omsättningen har under 1973 uppgått till 238 Mkr, en ökning med 52,6 %. Härav härrör 43 Mkr från under året förvärvade bolag. För det delägda Allmänna Svenska Städnings AB (ASAB) har verksamhetsåret 1973 varit framgångsrikt. Omsättningen har uppgått till 142 Mkr jämfört med 123 Mkr 1972, en ökning med 15,4 %. De alltmer ökade kraven på en förbättrad inre miljö på såväl kontor som i industrilokaler har medfört nya uppdrag för ASAB. Verksamheten inriktas kontinuerligt mot mer tekniskt kvalificerade arbetsuppgifter. Så kan t. ex. nämnas yttre och inre rengöring av flygplan, hygienrengöring av livsmedelsindustrier och sjukhus samt fullständig rengöring av industrilokaler kontinuerligt under året eller under industri-företagens semesterperiod. Förutom ren städverksamhet bedriver ASAB uthyrning av heltäckande mattor till kontor och liknande lokaler, varvid hyresbeloppet inkluderar städ-

ning under hyresperioden. Bröderna Brodd AB, Skänninge, utför entreprenadstädning omfattande gatu-, väg- och parkrenhållning. Denna verksamhet har utvecklats tillfredsställande liksom verksamheten i städ-bolagen i Australien, Brasilien, Dominikanska Republiken, Storbritannien och Sydafrika samt i det till 49 % ägda bolaget i Norge.

Genom startande av nya bolag respektive köp av existerande bolag har koncernen ökat sin täckning av den internationella städmarknaden. Se sid. 7, *Förvärvade och nybildade bolag*. Electrolux har under 1973 träffat ett samarbetsavtal med AB Göta-verken, Göteborg, om uppbyggande av ett världsomspännande nät av servicestationer för fartygsrengöring, allmänna underhållsarbeten och mindre reparationer, att utföras i hamn eller under fartygets gång. Sedan början av 1974 tillhandahålls sådan service i Buenos Aires, Dubai och Rio de Janeiro.

K-produkter

Sortimentet K-produkter omfattar kyl- och frysskåp samt frysboxar (såväl absorptions- som kompressordrivna), kyl- och frysdiskar för butiker, elektriska spisar, kokhällar och köksventilatorer. Vidare ingår helautomatiska disk- och tvättmaskiner, centrifuger, torkskåp och strykmanglar. Dessutom innefattas i K-produkter olika typer av värmeapparater, såsom elvärmepaneler, el- och oljekaminer. Sortimentet inkluderar även köksnickerier och köksmaskinen Assistent. Färgerna Vallmo, Avocado och Antique Gold införs successivt på olika K-produkter och röner livlig efterfrågan på en alltmer färgmedveten marknad.

Försäljningen av K-produkter har under det gångna året nått upp till 1.524 Mkr, en ökning med 34,6 %. Lönsamheten har varit tillfredsställande, trots att året präglats av stigande priser på råmaterial och halvfabrikat. Över-

beläggning hos några underleverantörer har i vissa fall lett till förlängda leveranstider.

Den minskade försäljningen av husvagnar i USA till följd av energikrisen har medfört, att försäljningen av husvagnskylskåp, som främst sker på den amerikanska marknaden, har sjunkit markant under hösten.

Genom förvärvet av ca 94 % av andelarna i Siegas Metallwarenfabrik, Wilhelm Loh KG, Siegen, Västtyskland, som tillverkar och försäljer bl. a. absorptionskylskåp, har Electrolux erhållit ett modellkomplement till det förutvarande sortimentet på framförallt den västtyska marknaden.

För att intensifiera och utveckla försäljningen av nämnda produkter på den västtyska marknaden har ett separat försäljningsbolag, Electrolux Küchentechnik GmbH, Hamburg, bildats. Detta bolag har övertagit

större delen av den försäljning av K-produkter, som tidigare bedrivits av Electrolux GmbH, Hamburg. Sistnämnda bolag koncentrerar nu sin marknadsföring på koncernens städmaskiner.

Nedanstående siffror belyser försäljningen i antal under 1973:

Kyl- och frysskåp inkl. husvagnskylskåp	1.357.000
Elspisar	284.000
Elvärmepaneler	264.000
Tvättmaskiner, torkskåp, strykmanglar	85.000
Diskmaskiner	23.000

Electrolux Vallmo — köksutrustning i en av de nya färgerna. Den fasta köksinredningen är tillverkad av koncernbolaget AB Ballingslövs Träförädling, Ballingslöv.

Storköks-, sjukvårds- och industriapparater

Sektorn för storköks-, sjukvårds- och industriapparater utvecklar, tillverkar och marknadsför produkter för kompletta storkök — huvudsakligen avsedda för restauranger, fartyg och sjukhus — steriliseringscentraler och annan sjukvårdsutrustning, steriliserings- och rengöringsapparater för den farmaceutiska industrin samt lackerings- och värmebehandlingsanläggningar. Under 1973 har försäljningen av detta produktsortiment uppgått till 201 Mkr jämfört med

142 Mkr 1972.

Genom förvärvet av Växjö Rostfritt AB och Wascator-sektorn har koncernens sortiment blivit än konkurrenskraftigare på såväl den svenska som på den internationella marknaden. Mot bakgrund av att den svenska marknaden för sektorns produktsortiment, som tillhör olika specialområden, är begränsad, har sedan flera år verksamheten mer och mer internationaliserats. Bland erhållna större exportorder kan nämnas, att avtal har

träffats med flygbolaget Egypt Air om leverans av ett komplett s. k. inflight kitchen till flygplatsen i Kairo. Vidare har sektorn träffat avtal om leverans till Sovjetunionen av en anläggning för produktion av djupfrysade färdigmåltider.

Koncernens leveranser av storköksutrustning såväl till kryssningsfartyg och färjor som till lastfartyg har utvecklats tillfredsställande.

Till vänster Wascoclean 63, kemptvättmaskin med en kapacitet av 4—6 kg per tvätt, främst avsedd för hotell, motell, mynttvättbarer och fastighetstvättstugor. Till höger Wascomat 73, tvättmaskin med en kapacitet av 7 kg per tvätt, främst avsedd för fastighetstvättstugor. Bägge maskinerna kan erhållas med gul, orange, grön eller rostfri frontplåt. Tillverkare är Wascator-sektorn.

Stålinredningar och materialhanteringsanläggningar

Inom sektorn för stålinredningar och materialhanteringsanläggningar sker utveckling, tillverkning och marknadsföring av ett produktsortiment, som omfattar arkiv- och lagerinredningar, såsom hyllställ, skåp, pallställ, rullbanor samt prefabricerade mellanväggar för bl. a. industri och kontor, allt tillverkat av stål. Vidare projekteras, tillverkas och säljes hela industri- och lagerbyggnader av stål. Materialhanteringsanläggningar systemprojekteras och tillverkas för industri- och grossistföretag i utförande från manuellt manövrerade enheter till flermiljonsanläggningar, ofta högmekaniserade och datorstyrda.

Marknadsföring sker dessutom av anläggningar för interna transporter och kommunikationer, såsom smågodstransportören TELELIFT och rörpostsystemet TELETUBE.

Den allmänna konjunkturuppgången under 1973 har positivt påverkat sektorns totala ordergång. I Sverige har möjligheten att för investeringar i maskiner och inventarier beställda före utgången av juni 1973 göra ett 30-procentigt skatteavdrag medfört, att flera företag tidigare lagt sina investeringar.

Försäljningen har uppgått till 100 Mkr. Huvudprodukterna har varit hyllställ, pallställ, väggar och tätpackningssystem.

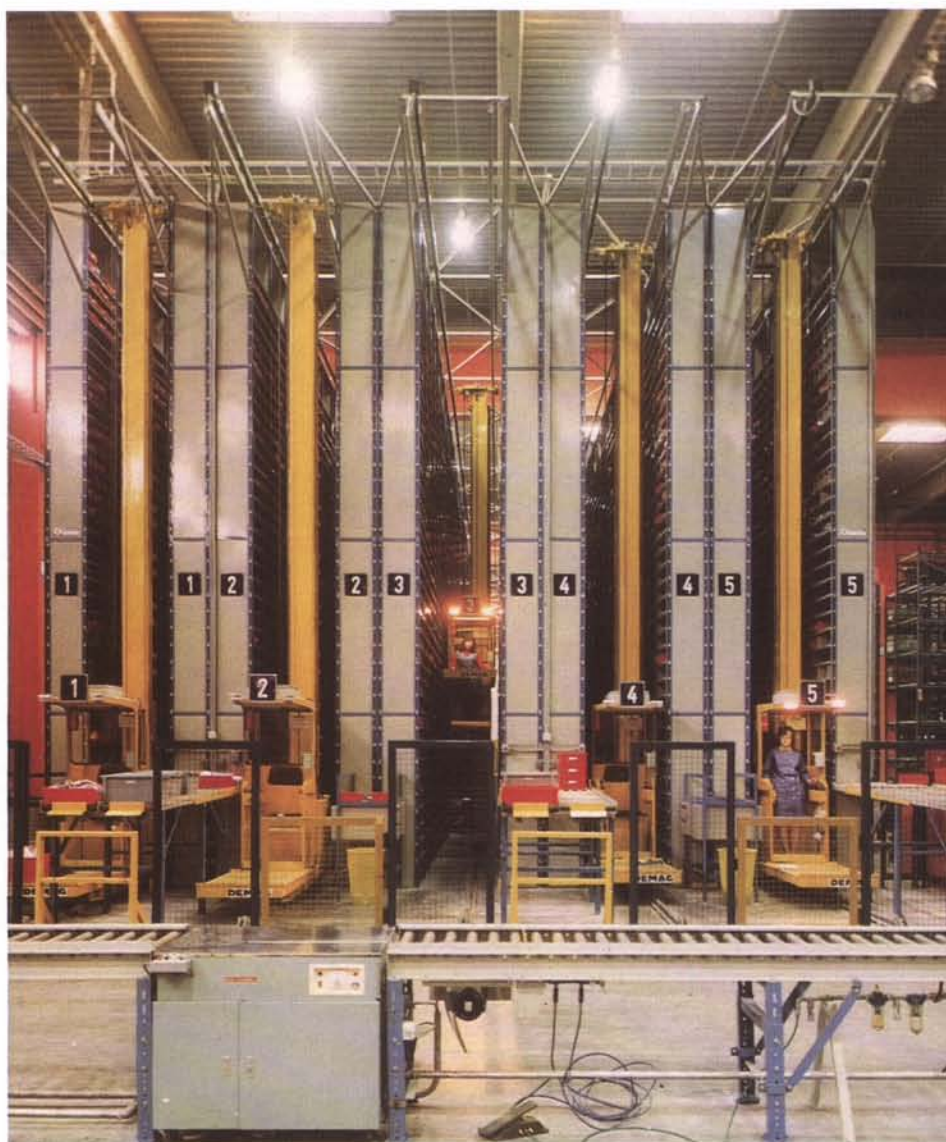
Sortimentet av industrirobotar, som marknadsförs av en inom moderbolaget organiserad försäljningsavdelning, har utvidgats. En ny mindre robot, "MHU-Junior", har utvecklats. Den är avsedd för snabba operationer med lättare detaljer, t. ex. för matning av pressar av olika slag.

Robotinstallationer eliminerar i flertalet fall manuella repetitiva rutinarbeten och risken för personskador. Vidare är roboten

okänslig för buller, värme, köld, drag, strålning, ljus-mörker, dålig luft m. m. och kan därför användas i för människan olämplig arbetsmiljö. Roboten bidrar således förutom att höja

produktiviteten även till att förbättra arbetsplatsmiljön. Electrolux är väl rustat att tillgodose såväl svensk som internationell marknads växande behov av sådan maskinutrustning.

Höglager för reservdelar levererat till Volvo Europa N.V., Gent, Belgien. Hyllställen är 7,5 m höga och 54 m långa samt rymmer 15.000 artiklar. Anläggningen är utrustad med fem stycken plockkranar.

Kontorsmaskiner

Kontorsmaskiner är det sammanfattande begreppet för räkne-, skriv- och bokföringsmaskiner. För dessa produktgrupper har försäljningsutvecklingen under 1973 varit gynnsam. För hela produktlinjen kontors-

återinträtt och förstärkt förtroende, såväl inom organisationen som från kundernas sida, har också bidragit till försäljningsökningen. Den tillgängliga produktionskapaciteten har helt kunnat utnyttjas i fråga om den

i Åtvidaberg, dels vid koncernens fabrik Lago Calc Inc., Canoga Park (Los Angeles), USA och dels av Sharp Corporation i Japan, med vilket bolag Facit har samarbete sedan 1966. Härigenom har man fått den

ADDO D5X

— elektronisk räknare utan remsa (visande) tillverkad av Lago Calc Inc., USA.

FACIT 1175

— elektronisk räknare med remsa (tryckande) tillverkad av Lago Calc Inc., USA.

FACIT 1145

— tryckande elektronisk räknare tillverkad i Örsätter-fabriken, Åtvidaberg.

maskiner utgjorde omsättningen 588 Mkr 1973, en ökning med 112 Mkr jämfört med föregående år. Ökningen hänför sig framförallt till produktgrupperna elektroniska räknemaskiner och skrivmaskiner, medan försäljningen av mekaniska räknemaskiner har fortsatt att minska. Bakom denna gynnsamma utveckling ligger en förbättring av konjunkturen främst på utlandsmarknaderna.

En förstärkning av produktprogrammen på räkne- och skrivsidan i förening med ett

egna produktionen av elektroniska räknemaskiner liksom av skrivmaskiner och bokföringsmaskiner.

Räknemaskinsmarknaden karakteriseras av fortsatt snabb expansion av elektroniska räknare och den omstrukturering från mekanik till elektronik, som ägt rum för visande räknemaskiner, börjar nu i allt snabbare takt även beröra tryckande maskiner (maskiner med remsa). De modeller av räknemaskiner, som koncernen marknadsför, produceras dels vid Örsätter-fabriken

bredd på produktprogrammet, som marknadsföringen kräver. Den snabba teknologiska utvecklingen inom elektroniken har medfört en genomsnittligt mycket kort produktlivslängd för elektroniska räknemaskiner, hittills framförallt för visande modeller. En intressant marknadsutveckling är att vänta för elektroniska tryckande räknemaskiner, där den teknologiska utvecklingen nu möjliggjort konstruktioner till lägre kostnad än tidigare. Den under 1973 marknadsförda tryckande

elektroniska modellen 1145, tillverkad i Örsätter-fabriken, har haft stor framgång och betraktas allmänt som en avancerad konstruktion. Även i Lago Calc Inc. har intressanta tryckande

intresse. Maskinen är främst avsedd för mindre kontor. Tillverkningen av skrivmaskiner sker i fabriker i Svängsta och Bräkne-Hoby. Produktion finns också utlagd på andra fabriker

inte i full utsträckning kunnat tillgodoses. För att höja produktionskapaciteten pågår en tillbyggnad av fabriken i Bräkne-Hoby med ca 9.000 m². De välkända bokförings- och

FACIT 1820

— avancerad elektrisk kontors-skrivmaskin.

FACIT 1840

— kompakt elektrisk skrivmaskin, avsedd för mindre kontor.

FACIT 1620

eller Facit Privat — manuell skrivmaskin avsedd främst för hemmabruk.

modeller producerats. Ett starkt utvecklingsprogram såväl vid Örsätter-fabriken som i Lago Calc Inc. avser att ta tillvara marknadsmöjligheterna inom detta område i framtiden.

Av skrivmaskinerna marknadsförs sedan flera år välkända och framgångsrika modellerna, elektrisk standardskrivmaskin, manuell standardskrivmaskin och reseskrivmaskin.

Under 1973 har också på flertalet marknader introducerats en elektrisk kompakt skrivmaskin, modell 1840, som rönt stort

inom koncernen. Detaljer erhålles från bl. a. fabriker i Åtvidaberg och Malmö. I Strömstad har ett sammansättningsband startats. Sammansättning av den manuella skrivmaskinen har påbörjats i Brasilien av Facit S.A. i dess fabrik i Juiz de Fora, norr om Rio de Janeiro. — Fabrikens kapacitet har ökat genom tillbyggnad. Trots stark ökning av produktionen av hela skrivmaskinslinjen har efterfrågan till följd av förbättrade konjunkturer och vidtagna marknadsföringsåtgärder

skyttelvagnsmaskinerna, som marknadsförs av koncernen, produceras i Malmö och Göteborg. Begränsad produktionskapacitet har medfört eftersläpningar i leveranserna, vilket resulterat i att efterfrågan inte alltid kunnat tillfredsställas. Rationaliseringar i sortimenten i förening med förbättrade produktionsförutsättningar beräknas gynnsamt påverka leveransmöjligheterna under 1974.

Sammanläggning av elektroniska räknare med remsa i Örsätterfabriken, Ätvidaberg, vilken är Facits största och modernaste fabrik.

Marknadsföringen av sektorns produkter sker genom olika koncernbolag. På vissa marknader har överlåtelse av försäljningen skett genom licensavtal med agenter och företag utanför Electrolux-koncernen.

Under 1973 har Electrolux träffat licensavtal med AB Gustavsbergs Fabriker, som ger det sistnämnda bolaget ensamrätt till tillverkning och försäljning av Electrolux Vakuumsystem i Sverige fr. o. m. 1974. Avtalet omfattar ej försäljning till fartyg eller tåg och är ett led i omorganisationen av naturvårdssektorns svenska försäljningsaktivitet. Som en följd av avtalet koncentrerar sektorn nu sin verksamhet till de expanderande områdena reningsverk samt tåg- och marinförsäljning.

Försäljningen genom dotterbolag har utvecklats tillfredsställande. I t. ex. Danmark har flera stora sommarhusområden försetts med Electrolux vakuumsystem och i några fall även med kemiskt reningsverk för rening av toalettavloppsvattnet. Vidare har två stora beställningar av vakuumsystem till fartyg erhållits från ett franskt och ett tyskt varv. Försäljningsnätet för marinindustrin täcker nu världens 20 största sjöfartsnationer. Produktsortimentet har utökats med ett reningsverk för passagerarfartyg baserat på Electrolux Mikroflotationssystem kombinerat med en slamförbränningsugn. Utvecklingen för Naturvårdssektorns reningsverksprogram har under 1973 varit god. Under året har kompletta reningsverk levererats på totalentreprenad till bl. a. Fagersta AB, KemaNord AB, Timmele Färgeri AB och Hällefors kommun. Kärnan i de levererade verken har varit det inom Naturvårdssektorn utvecklade Mikroflotationssystemet.

AB Överums Bruk tillverkar bl. a. specialfönster, fönsterbeslag och sammansatta fasadenheter, främst för hotell, kontor, sjukhus etc. Dessa produkter marknadsförs under namnet Carda.

Som ett komplement till Mikroflotationssystemet har under 1973 ett nytt flotationssystem avsett för mindre reningsverk utvecklats. Detta system kommer att introduceras på marknaden 1974.

Kontorsmöbler

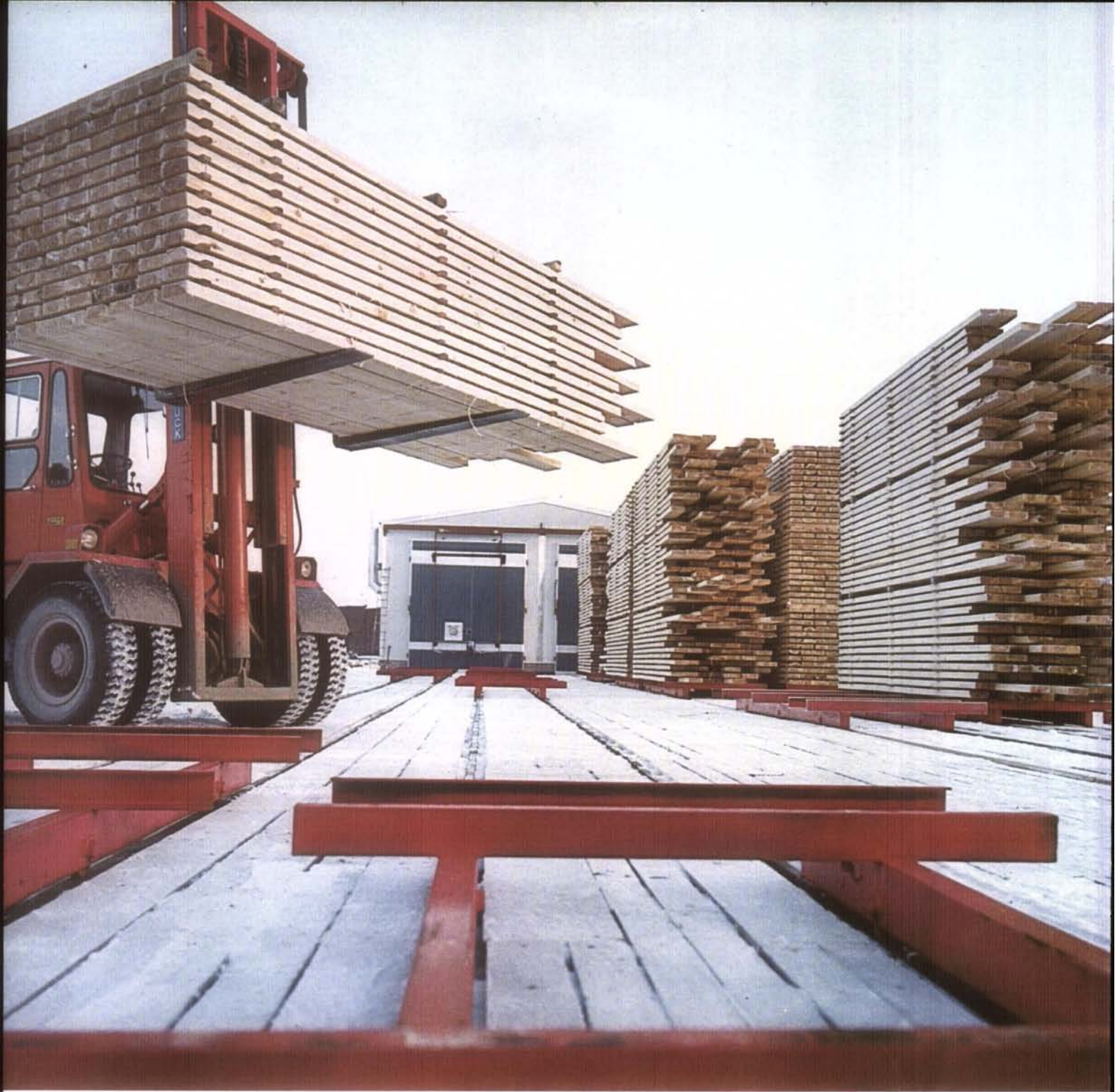
Möbelsektorn utvecklar, producerar och marknadsför möbler för inredning av kontor. Sortimentet består främst av "Facit Data", en serie med trädetaljer i ek eller teak samt benställningar av brännlackerade fyrkantsrör. Vidare finns "Facit Ekonom", helt i trä, samt "Facit 80", en avancerad möbelserie med trädetaljer i ek eller vitlack och benställningar av runda brännlackerade stålrör. I sortimentet ingår också ett stolsortiment bestående av stolsolar, skrivstolar, besöksstolar samt konferensstolar. För inredning av öppna kontor tillverkas ett ljudabsorberande skärmvägg-

system, på vilket olika inredningsdetaljer såsom förvaringsskåp, skrivtavlor m. m. kan hängas. På grund av det goda konjunkturläget, som varit rådande, har orderingsgången ökat kraftigt under året. Genom olika åtgärder i produktionen har leveransförmågan kunnat höjas. Faktureringen till kunder uppgick till 47 Mkr, en ökning med 18 % jämfört med föregående år. Försäljningen utanför Sverige har ökat och uppgår till ca 32 % av totalfaktureringen.

Sågverksprodukter

Inom sågsektorn har under 1973 producerats 21.000 m³ virke av furu och gran. Försågning av lövvirke har däremot upphört. Huvuddelen av produktionen avsätts utanför Sverige.

Första halvåret präglades av en ständigt stigande priscurva, som kulminerade i augusti månad och förbyttes i osäkerhet på grund av myndigheternas beslut att införa prisstopp på bland annat sågade trävaror. Konsekvensen blev en viss ovilja till avslut och en avvaktande hållning från köparsidan även avseende uttag av redan kontrakterat virke. På grund av den gynnsamma prisutvecklingen har faktureringen fördubblats jämfört med tidigare år och uppgick till 9 Mkr. Året har präglats av en intensiv investeringsverksamhet med översyn av hela tillverknings- och hanteringsprocessen. Sålunda togs ett nytt timmersorteringsverk med modern elektronisk mätstation i bruk vid årsskiftet. En klintimmerlinje är under installation som komplement till befintlig ramsåglinje. Vidare har en virkestork liksom ett virkesmagasin blivit uppfört under året.

Satsning av virke för torkning vid koncernens sågverk i Åtvidaberg. I bakgrunden den moderna torkanläggningen.

Lantbruksredskap, beställningsgjutgods och fönster

Tillverkning av lantbruksredskap, beställningsgjutgods och fönster sker vid AB Överums Bruk och försäljningen under året uppgick till 62 Mkr jämfört med 52 Mkr under 1972.

Marknadsföring av fönster sker huvudsakligen till den institutionella sektorn, såsom sjukhus, kontor, skolor etc.

Gårdscisterner

Genom det vid slutet av 1972 förvärvade bolaget AB Gårdscisterner (ABG) har under 1973 igångsatts uthyresverksamhet av mobila cisterner främst avsedda för lagring av oljeprodukter. Cisternerna uthyres till innehavarna och bolaget svarar för löpande underhåll och iordningställande.

Övriga produkter

Dataprodukt

Sortimentet av dataprodukt omfattade under verksamhetsåret 1973 dels systemprodukt, såsom närdata och system M (databehandlande respektive dataregistrerande system), dels OEM-produkt, vilka säljs till flera andra tillverkare för inbyggnad i egna system.

I början av 1974 överläts till Saab-Scania's data- och elektronikdivision produktutveckling och försäljning av systemprodukt, medan koncernen behåller produktionen av dessa produkt. Överenskommelsen omfattar ej OEM-produkt, ej heller materialhanteringsutrustningar och verkstads elektronik.

OEM-produkt har under året haft god orderingång. Det etablerade sortimentet är väl hävdad både bland hålremsprodukt och in- och utmatningsmaskiner.

Försäljning har under 1973 inletts av nya produkt inom skrivområdet, för magnetisk registrering på kassettband (Facit 4203) samt av en ny remsläsare (Facit 4020). Facit har under året förvärvat generalagenturen i Sverige, Norge och Finland för USA-tillverkade Redactron skrivautomat, som i princip är en elektrisk skrivmaskin, kombinerad med ett magnetminne. Systemet ger utomordentliga redigeringsmöjligheter. Bokstäver, ord, meningar och hela stycken i en redan skriven text kan bytas ut, utan att man behöver skriva om hela texten. Brev kan kombineras med önskad adress, variabel text kan byggas ihop med standardtext, t. ex. i offerter etc. Maskinen skriver själv ut lagrad text mycket snabbt — 950 nedslag i minuten.

Under året har omsättningen för dataprodukt uppgått till 146 Mkr jämfört med 114 Mkr under föregående år. Omsättningen inkluderar även försäljningen av systemprodukt för respektive år.

FACIT 4020, hålremsläsare, som kan ingå antingen i system för styrning av olika typer av verkstadsmaskiner eller som kringutrustning till mini-datorer.

Gräsklippare

Flymo-gruppen utvecklar, tillverkar och marknadsför bensinmotordrivna och elmotordrivna luftkuddegräsklippare. Marknadsunderlaget för den tidigare bedrivna Greenlux-verksamheten, som omfattat olika former av grönytevärd och utomhusrenhållning, har visat sig vara för litet.

AB Greenlux har därför under året avvecklat sina agenturer och viss övrig verksamhet.

Kvarvarande grenar, Flymo-gräsklippare och Ariens-produkt, har överförts till Flymo-gruppen. Verksamheten har koncentrerats på gräsklippare för privat bruk, där framtidsutsikterna bedöms som goda. Produktutvecklingen är förlagd till Arlöv, Malmö.

Flymo-fabriken i Darlington är den största tillverkningsenheten och export sker därifrån till mer än 70 länder. Tillverkningen sker vidare i Västberlin samt i Australien, Nya Zeeland och Sydafrika.

Produktsortimentet av gräsklippare omfattar storlekar med en klippbredd från 38 cm upp till

52 cm. Försäljningen av de elektriska modellerna har under de senaste åren ökat kraftigt och under 1973 svarat för mer än halva antalet sålda enheter. Försäljningen av denna produktlinje har under året ökat med 14,6 % jämfört med 1972 eller till 116 Mkr.

Elektriska småmotorer

Elektriska småmotorer tillverkas dels vid Västerviks-fabriken, dels av AB Överums Bruk, som ingår i Facit-gruppen. Tillverkningen har under året ökat till 2,1 miljoner enheter (exkl. Facit 1,9 miljoner). Av denna volym användes ca 660.000 motorer (exkl. Facit ca 600.000) i koncernens färdigprodukt, såsom dammsugare, kontorsmaskiner, hushållsmaskinen Assistent och Flymo luftkuddegräsklippare. Övriga motorer, som levererats till externa kunder, ingår i bilelektriska utrustningar (vindrutetorkare, värmare, luftkonditioneringsutrustning, kylarfläktar, strålkastar rengörare), symaskiner, kontors- och butiks-

maskiner m. m. Försäljningen till de externa kunderna har ökat med ca 25 % från föregående år och uppgått till 49 Mkr. Forsknings- och produktutvecklingsarbete i nära samarbete med kunderna har fortsatt under året och resulterat i nya projekt, där motorn ingår som en primär komponent. Bl. a. har en ny strålkastar rengörare introducerats och levererats till en utländsk biltillverkare för montering på bilar, som exporteras till Sverige. Samma rengörare kommer under 1974 att användas på svensk-tillverkade bilar.

Fritidsprodukter

Även under 1973 har husvagnskylskåpen varit den största produkten bland fritidsprodukterna. Förutom dessa kylskåp omfattar sortimentet slutna spoltoalettsystem för husvagnar och nöjesbåtar, gasdrivna centralvärmeanläggningar för husvagnar samt ventilationssystem för husvagnar och båtar. Under 1973 har Electrolux erhållit tillverknings- och försäljningsrätten i ett flertal länder av en bollvägg kallad "BALL-BACK" för tennisträning. Försäljningsaktiviteter har under 1973 startat i

Holland och Västtyskland och under 1974 beräknas försäljningen påbörjas i ytterligare ett antal länder.

Naturvårdsprodukter

Naturvårdssektorns produktprogram omfattar produkter för transport och rening av avloppsvatten. Basprodukten är ett vakuumtoalettsystem, som kan installeras såväl i bostäder som i fartyg, järnvägsvagnar etc. Vidare ingår i sortimentet ett mikroflotationssystem för kemisk rening av avloppsvatten.

Lawn Lady 33 — luftkuddegräsklippare från FLYMO tillverkad i Darlington-fabriken i Storbritannien.

Framtidsblick

Ledningens bedömning av den sannolika utvecklingen är att trots energiknapphet, förväntade kostnadsstegringar m. m. koncernens försäljning kommer att stiga med ca 15 % jämfört med 1973. Rörelseresultat av löpande verksamhet före skatter beräknas öka i ungefär samma takt. En förutsättning härför är att inga allvarliga restriktiva åtgärder införes för handel och industri i länder, där Electrolux bedriver verksamhet. Vid bedömning av framtidsutsikterna för koncernen för såväl 1974 som på något längre sikt bör bl. a. följande beaktas:

1. I Sverige har Electrolux redan en relativt stor marknadsandel för flertalet av sina produkter. Det är därför naturligt att koncernen expanderar försäljningen utomlands, medan liksom hittills tillverkningen till stor del kan vara förlagd till de svenska fabrikena, så länge stigande löner och andra kostnadsstegringar kan kompenseras av höjd produktivitet och ökade försäljningspriser.
2. Electrolux är en av världens största tillverkare av dammsugare för hushållsbruk. Försäljningsvolymen beträffande s. k. K-produkter är numera jämförbar med de stora kontinentala tillverkarnas. Electrolux räknar med att även i framtiden kunna hävda sin ställning inom nämnda produktområden. Nyproduktionen av flerfamiljsfastigheter beräknas gå ner, speciellt i Sverige och Västtyskland. Samtidigt ökar behovet av renovering av kök och badrum. Köksrenovering utgör en intressant marknad för Electrolux, som kan erbjuda ett komplett sortiment inklusive snickerier. De sistnämnda tillverkas av dotterbolagen AB Ballingslövs Träförädling, Ballingslöv, ett av de ledande företagen i Sverige

beträffande kökssnickerier etc., samt A/S Scan-Atlas Husholdningsapparater, Nykøbing-Falster, Danmark.

3. Electrolux satsar på expansion även av industriellt betonade produkter såsom materialhanteringsutrustningar, storköksinstallationer och sterilisationsutrustningar. Senaste tillskottet härvidlag är förvärvet av Växjö Rostfritt AB, som bland annat tillverkar rostfria produkter för sjukhus, och Wascator-sektorn, som tillverkar semi-industriella tvättmaskiner för tvättstugor samt större tvättmaskiner för tvätterier. Andra intressanta produkter är industrirobotar och slutna system för komprimering av avfall från varuhus, butiker, restauranger etc. Det är Electrolux avsikt att fortsätta expansionen av de industriellt betonade produkterna samt av produkter för miljövård och fritid.
4. Genom förvärvet av Facitgruppen tillfördes koncernen nya produktgrupper, varav vissa har anknytning till förutvarande Electrolux-sortiment. Genom samgåendet uppnås på produktionsidan ett bättre totalt utnyttjande av befintlig kapacitet. På marknads- och administrationssidan ökas möjligheterna till rationaliseringar. Avsikten är att fortsätta expandera Facit-verksamheterna. Ett led i dessa planer är pågående tillbyggnad av skrivmaskinsfabriken i Bräkne-Hoby och fönsterfabriken i Överum, varjämte smidesverkstaden i Överum skall moderniseras. Investeringar i maskiner och dylikt sker löpande i Facit-fabrikena. Detaljsatser av delar till skrivmaskiner levereras numera från Sverige till Brasilien för sammansättning lokalt i första hand för den betydande brasilianska marknaden. På räknemaskinsidan är Facit

väl rustat med moderna fabriker i Örsätter, Åtvidaberg, och i Canoga Park, Kalifornien, USA, vilka båda tillverkar elektroniska maskiner enligt senaste tekniska rön.

5. De s. k. oljeländerna anses komma att uppvisa snabb ekonomisk expansion och erbjuder därför lockande framtidsmarknader. Electrolux undersöker för närvarande möjligheterna att bilda s. k. joint ventures bland annat i Ecuador och Iran. En annan viktig marknad är USA, på vilken Electrolux avser göra ytterligare insatser, främst beträffande kyl- och frysskåp för hushållsbruk, hushållsmaskinen Assistent samt storköks- och sterilisationsutrustningar. Diskussioner pågår angående förvärv av drygt 50 % av aktierna i National Union Electric Corporation (NUE), Greenwich, Connecticut, ett bolag med ett vitt utgrenat försäljningsnät lämpat för marknadsföring av bland annat ovannämnda produkter. För 1973 redovisade NUE en omsättning av US \$ 141 miljoner motsvarande cirka 644 Mkr och en nettovinst av US \$ 7.997.000 eller 36,5 Mkr. Exporten till Öststaterna förväntas öka, framför allt av Facit-produkter.
6. Electrolux avser att fortsätta satsa på kommersiell och industriell städverksamhet.
7. Då Electrolux-koncernen är geografiskt utspridd över större delen av världen och då produktprogrammet är diversifierat äger automatiskt en riskfördelning rum. Det är med andra ord osannolikt att flera huvudprodukter samtidigt skulle drabbas av stagnation eller försäljningsnedgång.
8. Electrolux-koncernens likviditet är fortfarande god, vilket tillsammans med upplåningsmöjligheter på såväl kort som längre sikt möjliggör finansiering av fortsatt expansion.

Ny möbelserie för kontor utvecklad av Facit under 1973.

Den goda likviditeten är till stor del en följd av de resultatförbättringar, som uppnåtts under senare år. Expansionen kräver emellertid fortsatta investeringar och dessa bör liksom hittills till viss del finansieras genom kvarhållna vinstmedel och i övrigt genom långfristig upplåning. Förutsättningen för en fortsatt kraftig expansion är därför en samtidig gynnsam resultatutveckling.

9. Koncernens expansion avses ske *dels* inom ramen för redan existerande koncernbolag, *dels* genom uppköp av utomstående bolag eller inköp av andelar i dylika bolag, *dels* genom bildande av nya egna dotterbolag eller deltagande i s. k. joint ventures, varvid samarbete i regel etableras med lokala intressenter. Expansionen kan omfatta men behöver inte inskränka sig

till koncernens nuvarande produktområden.

Trots det nuvarande något svårbedömbara ekonomiska läget ser ledningen för Electrolux framtiden an med tillförsikt.

Resultat- och Balansräkningar

Efterföljande Resultat- och Balansräkningar jämte kommentarer och kompletterande uppgifter på sid. 28—42 utgör en integrerande del av årsredovisningen.

Förslag till vinstdisposition och s. k. split i AB Electrolux

Efter överföring till aktiekapitalet av 40,8 Mkr samt utdelning till aktieägarna av 49,9 Mkr, som beslutats av 1973 års bolagsstämma, kvarstår balanserade vinstmedel

kr 4.597.421
kr 72.732.185
<u>kr 77.329.606</u>

varför till bolagsstämmans förfogande står

Styrelsen föreslår, att ovanstående belopp disponeras enligt följande:

till aktieägarna utdelas kr 10: —	
per aktie	kr 62.400.000
i ny räkning överföres	kr 14.929.606
Summa	<u>kr 77.329.606</u>

Styrelsen föreslog 1973 att nominella värdet av bolagets aktier skulle ändras från kronor 100 till kronor 50 (s. k. split). För genomförandet härav erfordras ändring av bolagsordningen, vilket kräver beslut av två på varandra följande bolagsstämmor. Vid 1973 års bolagsstämma beslöts bland annat att nämnda ändring av bolagsordningen skulle göras. Styrelsen föreslår att 1974 års bolagsstämma fattar samma beslut. Så snart ifrågavarande ändring av bolagsordningen registrerats, kommer ändringen av aktiernas nominella värde att genomföras.

Styrelsen och verkställande direktören begagnar detta tillfälle att tacka alla anställda, både i Sverige och utomlands, för deras förnämliga insatser under 1973.

Stockholm den 21 mars 1974

Ragnar Söderberg
Styrelsens ordförande

Gunnar Arpi
Karl-Gustav Lagerström
Johnny Niklasson

Hans Werthén
Verkställande direktör

Gunnar Engellau
Luke
Åke T. Vrethem

/ Harry Eriksson

Redovisningsprinciper

Allmänt

Koncernredovisningen omfattar AB Electrolux och samtliga bolag, i vilka AB Electrolux vid årsskiftet direkt eller indirekt ägde mer än 50 % av aktiekapitalet respektive andelskapitalet eller eljest koncernförhållande förelåg. Koncernredovisningen inkluderar Allmänna Svenska Städtings AB (ASAB), Stockholm, Commercial Cleaning Services Ltd., Birmingham, Storbritannien, Netto-Service S.A., Bryssel, Belgien, Skandinavische Reinigungs- und Dienstleistungs-GmbH, Hamburg, Västtyskland, samt Schoonmaakbedrijf Mercurius B.V., Ermelo, Nederländerna, eftersom över hälften av dessa bolags aktiekapital/andelskapital tillhör Electroluxkoncernen. Enligt ursprungligt samarbetsavtal mellan AB Electrolux och Det Danske Rengörings Selskab A/S, (DDRS), Köpenhamn, skulle Electroluxkoncernen inneha 49 % av aktiekapitalet i gemensamt ägda städ-bolag. Då koncernen emellertid förvärvat mer än 49 % av aktiekapitalet i nämnda bolag, har Electrolux förbundit sig att inte använda den genom det utökade aktieinnehavet erhållna majoriteten i strid mot samarbetsavtalets anda.

Bolag, i vilka Electrolux äger minst 20 % men mindre än 50 % av aktiekapitalet, medtages i koncernredovisningen, dels genom att Electrolux andel av årets nettoresultat inkluderas i Resultaträkningen, dels genom att korrigering sker i Koncernbalansräkningen av bokförda värdet av aktier i berörda bolag, så att detta motsvarar Electrolux andel av dessas Egna kapital.

Antal rörelsedrivande bolag i koncernen var per 31.12.1973 ca 180. Totala antalet bolag var vid årsskiftet 279.

Minoritetsintressen fanns per 31.12.1973 i 54 rörelsedrivande dotterföretag.

Vid upprättandet av koncernbalansräkningen har liksom tidigare moderbolagets innehav av aktier och andelar i dotterbolag eliminerats mot respektive dotterbolags aktiekapital eller andelskapital (parivärdemetoden; se vidare Not 18 till koncernens bokslut).

Utländsk valuta

Utländska dotterbolags bokslut har omräknats till svenska kronor efter vid årsskiftet gällande kurser.

Värdering av varulager

Varulagren hos respektive koncernbolag har upptagits till det lägsta av anskaffnings- eller återanskaffningskostnad med avdrag för inkurans.

Det totala lagervärdet för koncernen redovisas efter avdrag av reserv för icke realiserad vinst i lager, dvs. skillnaden mellan levererande koncernföretags debiteringspris och tillverkningskostnader för de produkter, som vid årsskiftet låg kvar i lager hos mottagande koncernföretag.

Avskrivningar

Koncernen skiljer i sin redovisning på kalkylmässiga avskrivningar och bokföringsmässiga avskrivningar.

Kalkylmässiga avskrivningar för byggnader och markanläggningar samt maskiner och inventarier baseras på återanskaffningsvärden, i Sverige beräknade på basis av försäkringsbolagens index och i utlandet på liknande sätt.

För byggnader och markanläggningar sker avskrivning med 3 % per år. För maskiner och inventarier varierar tillämpade avskrivningssatser mellan 7 % och 20 % per år. Bilar avskrivs med 25 % per år.

I syfte att eliminera effekten av olika aktiveringsregler i skilda länder sker kalkylmässig avskrivning för produktbundna verktyg enligt enhetliga normer med minst 33,3 % per år.

För de i koncernredovisningen ingående Facit-bolagen har liksom för 1972 resultatet belastats med bokföringsmässiga avskrivningar. Fr. o. m. 1974 kommer dock Facit-bolagen att skilja mellan bokföringsmässiga och för kalkyländamål gjorda avskrivningar på samma sätt som övriga bolag i koncernen.

Bokföringsmässiga avskrivningar avser värdeminskning, där främst skattemässiga och legala hänsyn är normgivande.

Differensen mellan bokföringsmässiga och kalkylmässiga avskrivningar redovisas fr. o. m. 1973 som bokslutsdisposition. 1972 års siffror har omgrupperats i enlighet härmed.

Av skattemässiga skäl upptages Patent och Goodwill i moderbolagets Balansräkning till anskaffningsvärde minus ackumulerade avskrivningar, varvid överensstämmelse föreligger mellan skattemässigt restvärde och bokfört värde. Avskrivning har gjorts med 20 % av anskaffningsvärdet, vilket belastats resultatet för respektive år. I koncernens Balansräkning och Resultaträkning, där skattemässiga begränsningar inte föreligger, har Patent och Goodwill i sin helhet bortskrivits mot Fria reserver. Koncernens Balansräkning och Resultaträkning uppvisar därmed den ställning respektive det resultat, som skulle ha redovisats, därest Patent och Goodwill bortskrivits under anskaffningsåret.

Facit

För att underlätta bedömningen av koncernens utveckling redovisas för 1973 koncernen såväl inklusive som exklusive Facitgruppen. Med Facitgruppen avses de verksamheter, som bedrevs av Facit vid ingången av 1973. Sålunda har påverkan av ingångna kommissionärsavtal mellan AB Electrolux och AB Addo respektive Facit-Halda AB eliminerats. Vidare har dotterbolag, vilka numera äges av "gamla" Electrolux-bolag, hänförs till Facit.

AB Electrolux

I enlighet med kommissionärsavtal med AB Addo och Facit-Halda AB ingår i AB Electrolux resultaträkning för 1973 resultatet av nämnda bolags verksamheter. Vidare ingår i balansräkningen nämnda bolags tillgångar och skulder. Skillnaden mellan övertagna tillgångar och skulder redovisas under rubriken "Kortfristiga skulder, dotterbolag".

Kommissionärsavtal har även träffats mellan å ena sidan AB Gårdscisterner (ABG), Stockholm, fr. o. m. 1.1.1973 samt AB Svensk Nivåkontroll, Malmö, fr. o. m. 1.5.1973 och å andra sidan AB Electrolux. Fr. o. m. nämnda datum ingår således respektive bolags rörelse i 1973 års redovisning i AB Electrolux.

Vidare ingår i AB Electrolux redovisning fr. o. m. 1.9.1973 den svenska Wascator-rörelsen (se sid. 7 Förvärvade och nybildade bolag).

Electrolux-koncernens Resultaträkning

(Belopp i Mkr)	för år 1973 (inkl. Facit)	för år 1973 (exkl. Facit)	för år 1972
<i>Rörelsens intäkter och kostnader</i>			
Försäljning (Not 1)	4.181,8	3.287,9	2.490,9
Tillverknings-, försäljnings- och administrationkostnader m. m.	—3.675,1	—2.811,5	—2.173,6
Rörelseresultat före avskrivningar	506,7	476,4	317,3
Kalkylmässiga avskrivningar*)			
Byggnader och markanläggningar	— 17,0	— 13,1	— 10,8
Maskiner, inventarier och verktyg	— 96,2 —113,2	— 77,5 — 90,6	— 56,4 — 67,2
RÖRELSERESULTAT EFTER KALKYLMÄSSIGA AVSKRIVNINGAR	393,5	385,8	250,1
<i>Finansiella intäkter och kostnader</i>			
Utdelning på aktier	0,1	0,1	0,1
Vinstandel i främmande företag	0,6	0,6	0,7
Räntor			
Från andra än koncernbolag	27,9	25,4	16,3
Till andra än koncernbolag	— 52,7	— 35,6	— 23,6
På pensionsskuld	— 10,8 — 34,9	— 5,9 — 15,4	— 4,8 — 11,3
RÖRELSERESULTAT AV LÖPANDE VERKSAMHET FÖRE SKATTER	358,6	370,4	238,8
<i>Extraordinära intäkter och kostnader</i>			
Realisationsvinst vid försäljning av fastigheter, hyresrätter och värdepapper (Not 2)	43,2	8,2	18,8
Kostnader för aktieemissioner	— 3,9	— 3,8	— 1,2
Ombyggnads- och flyttningskostnader	— 2,0	— 2,0	— 1,7
Nedskrivning av aktier i främmande företag	—	—	— 0,2
Avskrivning av patent, hyresrätter och liknande	— 0,6	— 0,6	— 0,5
Avskrivning av goodwill	— 0,3	— 0,3	— 0,6
Extraordinära omstruktureringskostnader (Not 3)	— 24,4 12,0	— 1,5	— 14,6
RESULTAT FÖRE BOKSLUTSDISPOSITIONER OCH SKATTER	370,6	371,9	253,4
<i>Bokslutsdispositioner</i>			
Ianspråktaga medel från investeringsfonder (Not 4)	5,6	5,6	—
Nedskrivning med från investeringsfonder ianspråktaga medel (Not 4)	— 5,6	— 5,6	—
Avskrivningar utöver kalkylmässiga (Not 5)	— 8,3	— 8,3	— 6,1
Avsättning till investeringsfonder (Not 6)	— 28,3	— 24,8	— 5,5
Ökning av allmänna reserver för varulager	— 66,2	— 66,8	— 65,3
Ökning av övriga finansiella reserver (Not 7)	— 10,7 —113,5	— 10,5 —110,4	— 0,4 — 77,3
RESULTAT FÖRE SKATTER	257,1	261,5	176,1
Skatter	—114,1	—107,4	— 78,2
Vinst efter skatter	143,0	154,1	97,9
Minoritetsintresse	— 3,9	— 3,8	— 2,5
ÅRETS KONCERNVINST	139,1	150,3	95,4

*) Se definition på sid. 28.

Electrolux-koncernens

TILLGÅNGAR (Belopp i Mkr)	per den 31.12.1973 (inkl. Facit)		per den 31.12.1973 (exkl. Facit)		per den 31.12.1972	
<i>Omsättningstillgångar</i>						
Kassa och bank	349,7		291,2		247,8	
Finansreverser	2,0		2,0		44,1	
Återköpta förlagslånebevis i moderbolaget	—		—		0,1	
Kundaccepter	79,1		55,4		40,8	
Värdepapper (Not 8)	56,0		50,8		24,7	
Erhållen à conto-likvid för värdepapper	—	8,2 478,6	—	8,2 391,2	—	8,2 349,3
Fordringar						
Kunder (Not 9)	956,9		756,1		623,9	
Dotterbolag	—		109,8		—	
Diverse (Not 10)	107,0	1.063,9	77,8	943,7	80,7	704,6
Varulager (Not 11)	1.197,6		834,8		695,0	
Allmänna lagerreserver	—	303,9 893,7	—	294,1 540,7	—	221,3 473,7
		2.436,2		1.875,6		1.527,6
Spärrkonto för investeringsfonder		4,0		3,6		1,2
<i>Anläggningstillgångar</i>						
Fordringar						
Dotterbolag	—		17,4		—	
Diverse (Not 12)	72,1	72,1	63,8	81,2	35,5	35,5
Aktier och andelar						
Dotterbolag	—		76,3		—	
Andra bolag	7,0	7,0	6,4	82,7	4,4	4,4
Maskiner och inventarier (Not 13)	207,2		173,3		136,6	
Fabriks-, kontors- och andra fastigheter (Not 14)	375,3		308,4		227,6	
Pågående nyanläggningar	23,2	605,7	21,3	503,0	5,2	369,4
Hyresrätter		1,4		1,3		1,7
		686,2		668,2		411,0
SUMMA TILLGÅNGAR		3.126,4		2.547,4		1.939,8
Ställda panter:						
Fastighetsinteckningar	282,9		211,6		105,5	
Företagsinteckningar	66,8		24,6		5,8	
Övrigt	6,3		6,3		1,3	

Balansräkning

SKULDER OCH EGET KAPITAL (Belopp i Mkr)	per den 31.12.1973 (inkl. Facit)		per den 31.12.1973 (exkl. Facit)		per den 31.12.1972	
<i>Kortfristiga skulder</i>						
Dotterbolag	—		40,9		—	
Accepter till leverantörer	52,2		27,0		22,9	
Leverantörer	294,8		254,6		171,3	
Kunder	29,9		23,9		27,2	
Banklån m. m. (Not 15)	375,0		271,6		142,8	
Diverse (Not 16)	417,3	1.169,2	304,5	922,5	270,2	634,4
Skatteavsättning	123,1		116,7		88,7	
	1.292,3		1.039,2		723,1	
<i>Långfristiga skulder</i>						
Inteckningslån, reverslån	256,0		207,8		120,2	
Diverse (Not 17)	58,8		49,1		36,7	
Avsatt till pensioner	251,5	566,3	141,0	397,9	138,7	295,6
Förlagslån	22,8		18,3		20,7	
Obligationslån	38,1	60,9	—	18,3	—	20,7
	627,2		416,2		316,3	
<i>Minoritetsintressen</i>	30,7		18,7		16,4	
<i>Investeringsfonder</i>	40,3		33,4		10,4	
<i>Eget kapital</i>						
Aktiekapital	624,0		624,0		475,0	
Bundna reserver (Not 18)	222,8	846,8	182,5	806,5	137,2	612,2
Fria reserver (Not 19)	150,0		83,1		166,0	
Årets koncernvinst (Not 19)	139,1*)		150,3*)		95,4	
	1.135,9		1.039,9		873,6	
SUMMA SKULDER OCH EGET KAPITAL	3.126,4		2.547,4		1.939,8	
<i>Ansvarsförbindelser:</i>						
Till förmån för dotterbolag	—		23,0		—	
Övrigt	75,2		45,0		40,2	
	75,2		68,0		40,2	
(varav diskonterade växlar)	(9,3)		(4,5)		(2,8)	
*) Härav avgår för avsättning till bundna reserver	4,0		2,8			

Företedd vid revisionen:

Arne Holmén
Auktoriserad revisor

Bruno Svensson
Auktoriserad revisor

Electrolux-koncernen

Finansieringsanalys

(Belopp i Mkr)	1973 (inkl. Facit ¹⁾)	1973 (exkl. Facit)	1972
Tillförda medel			
Internt tillförda medel*)	276,7	297,3	184,3
Försäljning av anläggningstillgångar	83,8	24,6	39,1
Ökning av långfristiga skulder m. m.	112,7	102,3	99,8
Summa tillförda medel	473,2	424,2	323,2
Använda medel			
Investeringar i fastigheter, maskiner, inventarier och verktyg	259,7	223,9	133,6
Investeringar i övriga anläggningstillgångar	— 7,1	124,1	3,4
Ändring i Electrolux-koncernens sammansättning m. m.	45,4	— 28,6	38,9
Summa använda medel	298,0	319,4	175,9
Förändringar av rörelsekapitalet	175,2	104,8	147,3
<i>Specifikation av förändring av rörelsekapitalet</i>			
Ökning av varulager	+ 241,7	+ 139,8	+ 94,5
Ökning av kortfristiga fordringar	+ 170,1	+ 239,1	+ 73,1
Ökning av kortfristiga skulder	— 320,0	— 316,1	— 132,2
Ökning av likvida medel	+ 83,4	+ 42,0	+ 111,9
	+ 175,2	+ 104,8	+ 147,3
<i>*) Specifikation</i>			
Vinst före skatter och realisationsvinst	+ 210,0	+ 249,5	+ 154,8
Bokslutsdispositioner	+ 113,5	+ 110,4	+ 77,3
Avskrivningar av fastigheter, maskiner, inventarier och verktyg (inkl. nedskrivning mot investeringsfonder)	+ 118,8	+ 96,2	+ 67,2
Avskrivningar av immateriella tillgångar	+ 0,9	+ 0,9	+ 1,1
Skatter	— 114,1	— 107,4	— 78,2
Utdelning	— 49,9	— 49,9	— 38,0
Insättning på spärrkonto för investeringsfonder	— 2,5	— 2,4	— 0,1
Nedskrivning av aktier i främmande bolag	0,0	—	+ 0,2
	+ 276,7	+ 297,3	+ 184,3

¹⁾ Vid beräkningen har de sammanslagna ingående värdena för Electrolux och Facit beaktats.

Kommentarer till koncernens bokslut

Not 1 Försäljning

Med försäljning avses fakturerad försäljning exklusive mervärde- och omsättningskatter. I koncernens totala försäljning ingår under 1973 förvärvade bolag med en omsättning av 227 Mkr avseende den försäljning, som redovisats i dessa bolag efter den dag, per vilken förvärvet skett.

Not 2 Realisationsvinst vid försäljning av fastigheter, hyresrätter och värdepapper

Realisationsvinster har under 1973 uppstått bl. a. genom fastighetsförsäljning i följande bolag: Electrolux Pty Ltd., Australien, K.A. Hartmann Maskinfabrik A/S, Danmark, Facit GmbH, Västtyskland, Facit AB, AB Original-Odhner, Addos Fastighets AB, AB Åtvidabergshuset samt genom försäljning av värdepapper i Facit AB.

Not 3 Extraordinära omstruktureringskostnader

Under denna rubrik redovisas bl. a. omstruktureringskostnader av engångskaraktär såsom ombyggnads- och flyttningskostnader, kostnader för avveckling av vissa verksamheter samt för uppsagd personal, allt avseende Facit-gruppen.

Not 4 Ianspråktaga medel från investeringsfonder samt Nedskrivning med från investeringsfonder ianspråktaga medel

Investeringsfonder har under 1973 tagits i anspråk av AB Electrolux för fabriksutbyggnader i Mariestad och Motala samt av AB Ballingslövs Träförädling respektive OY Elektroheliol AB, Finland.

Not 5 Avskrivningar utöver kalkylmässiga

Under denna rubrik redovisas skillnaden mellan kalkylmässiga och bokföringsmässiga avskrivningar. De bokföringsmässiga avskrivningarna är beräknade enligt samma principer som 1972. Mobila cisterner för uthyrning har avskrivits med 15 %. För Facit-bolagen har endast bokföringsmässiga avskrivningar använts.

	1973	1972
	(inkl. Facit)	
	Mkr	Mkr
<i>Byggnader och markanläggningar</i>		
Kalkylmässiga avskrivningar	17,0	10,8
Bokföringsmässiga avskrivningar	17,9	11,4
Skillnad	0,9	0,6

Maskiner, inventarier och verktyg

Kalkylmässiga avskrivningar	96,2	56,4
Bokföringsmässiga avskrivningar	103,6	61,9
Skillnad	7,4	5,5

Not 6 Avsättning till investeringsfonder

Skattemässigt avdragsgilla avsättningar har gjorts av AB Electrolux, AB Ballingslövs Träförädling, S.A. Electrolux, Frankrike och Facit GmbH, Västtyskland.

Not 7 Ökning av övriga finansiella reserver

Samtliga bolag inom koncernen tillämpar enhetliga principer för beräkning av inkurans i varulager, osäkra fordringar, garantiåtaganden m. m. oavsett de lokala skattebestämmelserna. I vissa länder är det dock tillåtet att göra ytterligare avsättningar. Dessa

redovisas i Resultaträkningen för Koncernen under ovanstående rubrik. Här redovisas även den i AB Electrolux gjorda tilläggs-avsättningen till garantireserv. Se not 7 till moderbolagets bokslut.

Not 8 Värdepapper

Under denna rubrik redovisas bl. a. aktier i National Homes Corporation, Lafayette, Indiana, USA, till ett värde av 8,2 Mkr, vilket motsvarar ursprunglig anskaffningskostnad. Genom ett under 1971 tecknat avtal har AB Electrolux garanterats en likvid motsvarande minst ursprunglig anskaffningskostnad vid försäljning av nämnda aktier. Den garanterade köpeskillingen, US \$ 1.600.000 har erhållits under 1971 som en à conto-betalning. I avvaktan på definitiv försäljning av aktierna redovisas erhållen à conto-likvid under en separat rubrik.

Not 9 Omsättningstillgångar: Fordringar, Kunder

I det per 31.12.1973 redovisade beloppet ingår fordringar härrörande från under 1973 förvärvade bolag med 70 Mkr.

Not 10 Omsättningstillgångar: Fordringar, Diverse

Här redovisas bl. a. fordringar härrörande från fastighetsförsäljningar och förfallande inom 12 månader, importdepositioner i utlandet, fordringar hos leverantörer och personal samt förutbetalda omkostnader.

Not 11 Varulager

I det per 31.12.1973 redovisade beloppet ingår varulager härrörande från under 1973 förvärvade bolag med 86 Mkr.

Beträffande varulagervärdering se även under "Redovisningsprinciper" sid. 28.

**Not 12 Anläggningstillgångar:
Fordringar, Diverse**

Häri ingår bl. a. fordringar härrörande från fastighetsförsäljningar, reversfordringar på återförsäljare samt s. k. pantebrevsfordringar bl. a. hos A/S Scan-Atlas Husholdningsapparater, Köpenhamn; de senare uppkomna vid försäljning av köksinredningar. Dessutom ingår långfristiga bankdepositioner.

Not 13 Maskiner och inventarier

Nettobokföringsvärde 31.12.1972	Mkr	136,6
Ingående nettobokföringsvärde avseende maskiner och inventarier i Facit-bolag	Mkr	28,5
Anskaffningar 1973 inklusive maskiner och inventarier tillhörande under året förvärvade bolag	Mkr	185,1
Bokfört värde för försålda och uttrangerade maskiner m. m.	Mkr	9,4
Beräknad reserv för återstående rekonditioneringskostnader	Mkr	30,0
Bokföringsmässiga avskrivningar 1973	Mkr	103,6
	Mkr	<u>207,2</u>

I anskaffningsbeloppet ovan ingår maskiner och inventarier i nyförvärvade bolag med 27,1 Mkr. Beträffande upplupna rekonditioneringskostnader se not 14 till moderbolagets bokslut. Utöver ovanstående har i OY Elektroheliol AB, Helsingfors, anskaffning skett mot investeringsfond till ett belopp av 0,6 Mkr.

Not 14 Fabriks-, kontors- och andra fastigheter (inkl. markanläggningar)

Nettobokföringsvärde 31.12.1972	Mkr	227,6
Ingående nettobokföringsvärde avseende fastigheter i Facit-bolag	Mkr	81,6
Uppskrivning vid fondemission 1973	Mkr	13,0
Övriga uppskrivningar (se nedan)	Mkr	13,2
Anskaffningar 1973 inklusive fastigheter tillhörande under året förvärvade bolag	Mkr	81,3
Bokfört värde för försålda och uttrangerade fastigheter m. m.	Mkr	23,5
Bokföringsmässiga avskrivningar 1973	Mkr	17,9
	Mkr	<u>375,3</u>

Utöver ovanstående har i AB Electrolux och AB Ballingslövs Träförädling anskaffningar skett mot investeringsfond till ett belopp av 5,0 Mkr.

I samband med fondemission i Electrolux Pty Ltd., Australien, har uppskrivning skett av fastigheter med 13,2 Mkr.

I anskaffningsbeloppet ovan ingår fastigheter i nyförvärvade bolag med 25,0 Mkr.

Not 15 Banklån

Häri ingår även sådana delbelopp av långfristiga lån, som skall erläggas inom ett år.

**Not 16 Kortfristiga skulder,
Diverse**

Här ingår reserver för garantiåtaganden, intjänade semester-

ersättningar och vid årsskiftet ej utbetalda löner, personalens källskatter, reserver för avskedersättningar och liknande i utländska dotterbolag, omsättnings- och mervärdesskatter samt diverse upplupna kostnader.

**Not 17 Långfristiga skulder,
Diverse**

Under denna rubrik redovisas lån, för vilka säkerhet i form av inteckning eller borgen ej behövt ställas. Dessutom ingår långfristiga skulder, som uppkommit i samband med företagsförvärv.

Not 18 Bundna reserver

Förutom bundna reserver i respektive bolag redovisas under denna rubrik nettoskillnaden mellan dotterföretagens aktie-/andelskapital och moderbolagets bokförda värde för aktier och andelar i dotterbolag (överparivärde har avdragits från underparivärde). Förändringen gentemot 1972 består av fondemissioner i dotterbolag, differenser mellan bokfört värde och nominellt aktiekapital i nyanskaffade bolag, ökning av bundna reserver i dotterbolag, ändrade omräkningskurser på grund av valutakursändringar m. m.

**Not 19 Fria reserver och
Årets koncernvinst**

Hänsyn har ej tagits till att i vissa fall disponibla medel hos utländska dotterbolag vid överföring till moderbolaget i form av utdelning skulle bli föremål för beskattning i utlandet och/eller i Sverige. Vidare kan valuta-bestämmelser i vissa länder påverka möjligheterna att transferera vinstmedel till moderbolaget.

AB Electrolux

Resultaträkning

(Belopp i Mkr)	för år 1973		för år 1972	
<i>Rörelsens intäkter och kostnader</i>				
Försäljning (Not 1)		1.335,2		882,0
Tillverknings-, försäljnings- och administrationskostnader m. m. (Not 2)		—1.161,9		—774,3
Rörelseresultat före avskrivningar		173,3		107,7
Kalkylmässiga avskrivningar*)				
Byggnader och markanläggningar	— 5,4		— 5,0	
Maskiner, inventarier och verktyg	—40,5	—45,9	—27,4	— 32,4
RÖRELSERESULTAT EFTER KALKYLMÄSSIGA AVSKRIVNINGAR		127,4		75,3
<i>Finansiella intäkter</i>				
Royalties (varav dotterbolag 6,4 respektive 5,2)		8,1		6,6
Utdelning på aktier och andelar i dotterbolag		55,8		34,7
Utdelning på aktier och andelar i främmande företag		0,3		0,3
Räntor från dotterbolag		3,8		3,1
Övriga räntor		11,5	79,5	10,2
54,9				
<i>Finansiella kostnader</i>				
Räntor till dotterbolag	— 2,9		— 0,9	
Räntor på pensionsskuld	— 6,1		— 4,4	
Övriga räntor	—10,2	—19,2	— 6,2	— 11,5
RESULTAT AV LÖPANDE VERKSAMHET FÖRE SKATTER		187,7		118,7
<i>Extraordinära intäkter och kostnader</i>				
Realisationsvinst vid försäljning av fastigheter och värdepapper		0,6		0,9
Kostnader för aktieemissioner	— 2,3		— 1,1	
Ombyggnads- och flyttningskostnader	— 0,4		— 0,3	
Nedskrivning av aktier i främmande företag	—		— 0,2	
Avskrivning av patent	— 1,3		— 1,1	
Avskrivning av goodwill	— 5,0		— 1,6	
Omstruktureringskostnader Facit (Not 3)	— 6,1	—14,5	—	— 3,4
RESULTAT FÖRE BOKSLUTSDISPOSITIONER OCH SKATTER (Not 4)		173,2		115,3
<i>Bokslutsdispositioner</i>				
Ianspråktaga medel från investeringsfond (Not 5)		3,4		—
Nedskrivning medel från investeringsfond ianspråktaga medel (Not 5)	— 3,4		—	
Avskrivningar utöver kalkylmässiga (Not 6)	—10,6		— 7,0	
Avsättning till garantireserv (Not 7)	— 4,9		—	
Ökning av allmän reserv för varulager (Not 8)	—53,0		—41,0	
Avsättning till investeringsfond	—22,0	—90,5	— 4,0	— 52,0
RESULTAT FÖRE SKATTER		82,7		63,3
Skatter		—10,0		— 13,2
ÅRETS NETTOVINST		72,7		50,1

*) Se definition på sid. 28.

AB Electrolux

TILLGÅNGAR (Belopp i Mkr)	per den 31.12.1973		per den 31.12.1972	
<i>Omsättningstillgångar</i>				
Kassa och bank	149,3		137,5	
Finansreverser	2,0		40,0	
Återköpta egna förlagslånebevis	—		0,1	
Kundaccepter	11,1		15,2	
Aktier och andelar i andra bolag (Not 9)	8,2		8,2	
Erhållen à conto-likvid för värdepapper	—8,2	162,4	—8,2	192,8
Fordringar				
Kunder	190,7		157,2	
Dotterbolag (Not 10)	217,0		154,7	
Diverse (Not 11)	22,5	430,2	31,6	343,5
Varulager	416,5		315,0	
Allmän lagerreserv (Not 8)	—233,6	182,9	—180,6	134,4
		775,5		670,7
<i>Spärrkonto för investeringsfond</i>		1,0		0,2
<i>Anläggningstillgångar</i>				
Fordringar				
Dotterbolag (Not 12)	61,4		41,4	
Diverse	19,4	80,8	7,2	48,6
Aktier och andelar				
Dotterbolag (Not 13)	520,5		283,9	
Andra bolag	1,9	522,4	1,7	285,6
Maskiner och inventarier (Not 14)	77,0		51,6	
Fabriks-, kontors- och andra fastigheter (Not 15)	133,9		110,9	
Pågående nyanläggningar	10,5	221,4	2,4	164,9
Patent	2,5		2,9	
Goodwill	13,9	16,4	1,6	4,5
		841,0		503,6
SUMMA TILLGÅNGAR		1.617,5		1.174,5
Ställda panter:				
Fastighetsinteckningar (Not 16)		139,6		79,5
Företagsinteckningar		9,7		4,5
Spärrade bankmedel		0,0		0,2
Accepterade växlar		—		1,0

Balansräkning

SKULDER OCH EGET KAPITAL (Belopp i Mkr)	per den 31.12.1973		per den 31.12.1972	
<i>Kortfristiga skulder</i>				
Dotterbolag	80,5		43,6	
Egna accepter	—		0,2	
Leverantörer	136,5		82,3	
Kunder	11,8		16,1	
Banklån m. m.	63,2		10,3	
Avlöningar, semesterersättningar, personalens källskatter m. m.	76,6		47,7	
Diverse (Not 17)	40,3	408,9	61,6	261,8
Skatteavsättning		10,5		17,2
		419,4		279,0
<i>Långfristiga skulder</i>				
Dotterbolag	24,0		2,5	
Inteckningslån, reverslån	120,8	144,8	52,7	55,2
Diverse (Not 18)		31,1		30,1
Avsatt till pensioner (Not 19)				
PRI-pensioner	105,0		87,6	
Övriga pensioner	19,2	124,2	19,6	107,2
Förlagslån		18,3		20,7
		318,4		213,2
Reserv för icke realiserad vinst i utländska dotterbolags lager (Not 20)		23,9		12,4
Investeringsfond		23,2		4,6
<i>Eget Kapital</i>				
Aktiekapital (Not 21)	624,0		475,0	
Reservfond	131,3	755,3	95,0	570,0
Balanserade vinstmedel	4,6		45,2	
Årets vinst	72,7	77,3	50,1	95,3
		832,6		665,3
SUMMA SKULDER OCH EGET KAPITAL		1.617,5		1.174,5
Vinstsaldo och Dispositionsfond enligt balansräkningen 31.12.1972 respektive 31.12.1971		95,3		117,2
Avgår: Vid ordinarie bolagsstämma 1973 respektive 1972 beslutad				
Utdelning		49,9		38,0
Överföring till Aktiekapital och reservfond		40,8		34,0
		4,6		45,2
Ansvarsförbindelser:				
Till förmån för dotterbolag		83,4		37,5
Övrigt		43,0		9,8
		126,4		47,3
(varav diskonterade växlar)		(32,7)		(0)

AB ELECTROLUX INNEHAV AV AKTIER OCH ANDELAR

<i>Bolag</i>	<i>Pro- centuellt innehav</i>	<i>Innehavets nominella värde 1.000-tal i respektive valutaslag</i>	<i>Bokfört värde tkr</i>	
DOTTERBOLAG I SVERIGE				
Facit AB, Åtvidaberg	97,3	SKr 77.854	60.839	
AB Ballingslövs Träförädling, Ballingslöv	100	SKr 765	25.000	
Allmänna Svenska Städning AB, Stockholm	50,2	SKr 2.508	9.000	
Växjö Rostfritt AB, Växjö	100	SKr 2.000	6.100	
Electrolux Svenska Försäljnings AB, Stockholm	100	SKr 6.000	6.000	
AB Flymo, Malmö	100	SKr 4.000	6.000	
Euroclean AB, Stockholm	100	SKr 3.000	3.900	
Bröderna Brodd AB, Skänninge	100	SKr 60	3.240	
AB Schaub & Co., Stockholm	100	SKr 3.000	3.000	
Getinge Mekaniska Verkstads AB, Getinge	100	SKr 1.000	1.000	
Verkstads AB Bällsta, Stockholm	100	SKr 750	750	
AB Sollidenverken, Stockholm	100	SKr 650	650	
Elektroheliol Försäljnings AB, Stockholm	100	SKr 500	500	
AB Elektro-Apparat, Alingsås	100	SKr 500	500	
Electrolux Städutensilier AB, Stockholm	100	SKr 250	250	
A/S Atlas Svenska Försäljnings AB, Stockholm	100	SKr 250	250	
Försäljnings AB Volta, Stockholm	100	SKr 200	200	
Cubus Golv AB, Stockholm	50,1	SKr 100	100	
AB Rebon, Stockholm	100	SKr 100	100	
AB Orwak, Sävsjö	90	SKr 90	100	
Elektro-Helios Fastighets AB, Stockholm	100	SKr 100	100	
AB Elektroservice, Stockholm	100	SKr 25	25	
Liljendahl Patenter AB, Stockholm	100	SKr 20	20	
AB Lux, Stockholm	100	SKr 20	20	
Centralkassan AB, Stockholm	100	SKr 5	5	
AB Carex, Stockholm	100	SKr 5	5	
AB Gårdscisterner, Stockholm	100	SKr 5	5	
Nordic Pool AB, Stockholm	100	SKr 5	5	
AB Svensk Nivåkontroll, Malmö	100	SKr 5	5	
AB Harry Wennberg, Stockholm	100	SKr 5	5	
DOTTERBOLAG I UTLANDET				
<i>Europa</i>				
Belgien	Electrolux S.A., Bryssel	99,8	Bfrs 19.950	2.000
	Netto-Service S.A., Bryssel	50,7	Bfrs 636	500
Danmark	Electrolux A/S, Köpenhamn	100	DKr 7.000	5.700
	A/S Scan-Atlas Husholdningsapparater, Köpenhamn	99,6	DKr 49.780	40.200
	A/S Vestfrost, Esbjerg	50	DKr 1.823	5.000
	A/S Wascator, Gentofte	100	DKr 6.000	4.450
Eire	Electrolux Ltd., Dublin	100	£ 0	0
Finland	OY Electrolux Kahete AB, Helsingfors	100	Fmk 300	0
	OY Elektroheliol AB, Köklax	100	Fmk 6.000	7.300
	Suomen Atlas Talouskonemyynti OY, Helsingfors	95	Fmk 200	0
	OY Liesimyynti-Spissförsäljnings AB, Köklax	51	Fmk 1.020	1.200
Frankrike	S.A. Electrolux, Paris	99,9	FF 29.970	37.500
	Levin France S.a.r.l., Neuilly	100	FF 50	0
	Wascator S.A., Paris	59,4	FF 149	0

<i>Bolag</i>		<i>Pro- centuellt innehav</i>	<i>Innehavets nominella värde 1.000-tal i respektive valutaslag</i>	<i>Bokfört värde tkr</i>
DOTTERBOLAG I UTLANDET				
<i>Europa</i>				
Holland	Electrolux B.V., Diemen	100	Hfl 499	0
	Elektroheliol B.V., Diemen	100	Hfl 200	0
	Electrolux-Quatfass B.V., Diemen	56,5	Hfl 1.300	0
	J.F. Quatfass B.V., Diemen	100	Hfl 200	300
	Schoonmaakbedrijf Mercurius B.V., Ermelo	50,1	Hfl 38	4.400
Italien	Electrolux S.p.A., Milano	100	Lit 800.000	4.500
Luxemburg	Kreft S.a.r.l., Vianden	97,5	DM 20	4.600
Norge	Electrolux Rengjøringsmaskiner A/S, Oslo	100	NKr 3.000	1.000
	Electrolux Industrier A/S, Oslo	100	NKr 7.000	5.000
	Helimatic A/S, Oslo	100	NKr 10	0
Portugal	Electrolux Ltda., Lissabon	83,3	Esc. 8.333	900
Schweiz	Electrolux AG, Rüscliikon	100	Sfrs 1.997	2.000
Spanien	Electrolux S.A., Madrid	97,5	Ptas 58.503	3.600
	Electrolux Canarias S.A., Las Palmas	50	Ptas 2.500	200
Storbritannien	Electrolux Ltd., Luton	100	£ 9.997	144.500
	Electrolux (Commercial Equipment) Ltd., Luton	100	£ 1.199	13.500
	Flymo Ltd., Watford	100	£ 648	6.700
	Swedish Royal Refrigeration Ltd., Garden City	51	£ 1.020	0
Västtyskland	Electrolux GmbH, Berlin	100	DM 6.000	16.000
	Electrolux Küchentechnik GmbH, Hamburg	99,9	DM 6.990	12.100
	Lux GmbH, Berlin	100	DM 750	0
	Electrolux GmbH, Hamburg	84,3	DM 5.060	9.400
	Electrolux Kälte- und Wärmetechnik GmbH, Hamburg	100	DM 1.000	1.300
	Electrolux Finanz GmbH, Hamburg	99,8	DM 4.990	6.800
	Electrolux Lagersystem GmbH, Hamburg	100	DM 500	400
	Skandinavische Reinigungs- und Dienstleistungs-GmbH, Hamburg	50,2	DM 316	2.350
	Siegas Verwaltungs GmbH, Siegen	100	DM 20	0
	Wilhelm Loh & Co. GmbH, Siegen	100	DM 5.980	10.100
Österrike	Electrolux GmbH, Wien	100	ÖS 8.000	0
<i>Nordamerika</i>				
Kanada	Dometic Canada Ltd., Oakville	100	C \$ 300	1.500
	Dometic Sales of Canada Ltd., Oakville	100	C \$ 300 ¹⁾	1.400
USA	Dometic Incorporated, Secaucus, New Jersey	100	US \$ 2.400 ¹⁾	11.500
	Dometic Sales Corporation, Elkhart, Indiana	100	US \$ 500 ¹⁾	2.100
	Keltec Incorporated, Elkhart, Indiana	100	US \$ 150 ¹⁾	370
<i>Latinamerika</i>				
Argentina	S.A. Electrolux, Buenos Aires	100	APs 2.000	800
Brasilien	Cia Electrolux S.A., São Paulo	95,6	Cruz. 6.693	3.200
	Electrolux Comercial e Serviços Marítimos Ltda., São Paulo	82,9	Cruz. 746	500
	Electrolux Serviços Ltda., São Paulo	94,9	Cruz. 4.747	3.400
Colombia	Electrolux S.A., Bogotá	91,0	CPs 1.819	0

¹⁾ Inbetalt aktiekapital

Bolag		Pro- centuellt innehav	Innehavets nominella värde 1.000-tal i respektive valutaslag	Bokfört värde tkr
DOTTERBOLAG I UTLANDET				
<i>Latinamerika</i>				
Dominikanska Republiken	Electrolux Lagares C. por A., Santo Domingo	51	RD\$ 10	0
Mexico	Electrolux S.A. de C.V., Mexico City	100	MPs 14.996	0
	Distribuidora Electrolux S.A., Mexico City	98,4	MPs 25	0
	Industrias Electrolux S.A., Mexico City	98,7	MPs 296	0
Uruguay	Electrolux S.A., Montevideo	99,8	UPs 29.950	0
Venezuela	C.A. Electrolux, Caracas	100	Bol. 29.994	5.000
<i>Övriga områden</i>				
Hong Kong	Electrolux (Far East) Ltd., Hong Kong	100	HK\$ 50	0
Iran	Electrolux Iran Services Co. Ltd., Teheran	50,9	Rials 1.018	60
Nya Zeeland	Electrolux Ltd., Wellington	100	NZ\$ 1.000	7.000
Sydafrika	Electrolux (Pty) Ltd., Johannesburg	100	Rand 800	2.500
Zambia	Electrolux (Zambia) Ltd., Ndola	100	Kwa 10	0
<i>Totalt Aktier och Andelar i dotterbolag</i>				<u>520.504</u>
ÖVRIGA BOLAG M. M.				
<i>I Sverige</i>				
Bostadsrättsföreningen Lundagård, Malmö			SKr 196	196
Vakuumsystem AB, Solna		24,8	SKr 50	50
Bostadsrättsföreningen Stenstaden, Malmö			SKr 12	12
Servi-Data AB, Stockholm		1	SKr 0	0
AB Sukab, Stockholm		6,3	SKr 2	0
Svensk Interkontinental Lufttrafik AB, (S.I.L.A.), Stockholm		0,7	SKr 400	0
Svenska MTM-gruppen AB, Stockholm		0,4	SKr 0	0
Swedvelop Hospital Equipment AB, Stockholm		5	SKr 10	0
Hyresgästernas Sparkasse- och Byggnadsföreningars Riksför- bund u.p.a., Stockholm, förlagslånebevis av år 1972			SKr 75	0
Hyresgästernas Sparkasse- och Byggnadsföreningars Riksför- bund u.p.a., Malmö			SKr 0	0
Hyresgästernas Sparkasse- och Byggnadsföreningars Riksför- bund u.p.a., Säffle, bostadsrätt i Lotten 3			SKr 1	0
Svenska Riksbyggen, Mariestad, bostadsrätt i Flugan 1			SKr 7	0
<i>I Utlandet</i>				
Frankrike	La Maison de Suède à Paris S.A., Paris	3,1	FF 120	0
Luxemburg	ADELA Investment Co. S.A.	0,2	US \$ 129	618
	SIFIDA Investment Co. S.A.	0,8	US \$ 100	517
Norge	Norsk Rengjøringselskap A/S, Oslo	49	NKr 735	479
Peru	Electrolux S.A., Lima	29	Soles 19.696	0
	Valinka S.A., Lima	18	Soles 180	20
<i>Totalt Aktier och Andelar i övriga bolag</i>				<u>1.892</u>

Under hänvisning till revisionsberättelsen intygas, att förestående Resultaträkning och Balansräkning överensstämmer med räkenskaperna.

Stockholm i april 1974

Arne Holmén
Revisor, auktoriserad av
Stockholms Handelskammare

Bruno Svensson
Revisor, auktoriserad av
Stockholms Handelskammare

Kommentarer till AB Electrolux bokslut

Not 1 Försäljning

Med försäljning avses fakturerad försäljning exklusive mervärdesskatt. Försäljningen omfattar leveranser till såväl dotterbolag som till kunder, vilka köpt direkt av moderbolaget. Exklusive kommissionärsbolagen AB Addo och Facit-Halda AB uppgick försäljningen till 1.166,8 Mkr.

Not 2 Tillverknings-, försäljnings- och administrationskostnader m. m.

Allmänna förvaltningskostnader, eller moderbolagets kostnader för direktionens medlemmar med sekreterare samt arvoden till styrelse och externa revisorer, har under 1973 uppgått till 2,9 Mkr mot 2,7 Mkr för 1972. Dessa belopp är inkluderade under ovanstående rubrik.

Not 3 Omstruktureringskostnader Facit

Under denna rubrik redovisas kostnader av det slag som anges i not 3 till Koncernens Bokslut avseende de verksamheter, som övertagits från AB Addo och Facit-Halda AB i enlighet med kommissionärsavtal.

Not 4 Resultat före bokslutsdispositioner och skatter

Som följd av kommissionärsavtalen med AB Addo och Facit-Halda AB har Resultat före bokslutsdispositioner och skatter reducerats med 23,3 Mkr, utgörande nämnda bolags förluster. Detta har beaktats i Resultat före bokslutsdispositioner och skatter för Facit-verksamheten. Sistnämnda resultat utgör en förlust av 1,3 Mkr, vilket kan utläsas av Koncernens Resultaträkning sid. 29.

Not 5 Ianspråktaga medel från investeringsfond samt Nedskrivning med från investeringsfond ianspråktaga medel

Investeringsfond har under 1973 tagits i anspråk för fabriksutbyggnader i Mariestad och Motala.

Not 6 Avskrivningar utöver kalkylmässiga

Under denna rubrik redovisas skillnaden mellan kalkylmässiga och bokföringsmässiga avskrivningar. De sistnämnda är beräknade enligt samma principer som 1972. Mobila cisterner för uthyrning har avskrivits med 15 %.

	1973	1972
	Mkr	Mkr
Byggnader och markanläggningar		
Kalkylmässiga avskrivningar	5,4	5,0
Bokföringsmässiga avskrivningar	6,6	5,7
Skillnad	1,2	0,7

Maskiner, inventarier och verktyg

Kalkylmässiga avskrivningar	40,5	27,4
Bokföringsmässiga avskrivningar	49,9	33,7
Skillnad	9,4	6,3

Not 7 Avsättning till garantireserv

Avsättning till garantireserv har tidigare inte varit avdragsgill ur skattesynpunkt, varför avsättning skett till en beskattad, (lägre) reserv så beräknad, att bolagets resultat efter skatt blivit det samma som om avsättningen hade varit avdragsgill. Fr. o. m. 1973 har skattelagstiftningen ändrats, så att avdragsrätt numera

föreligger. I syfte att ge en rättvisande totalbild har rörelse-resultatet belastats med normal avsättning, medan reservökningen som följd av ändrad lag redovisas under rubriken ovan.

Not 8 Ökning av allmän reserv för varulager

Reserven utgör 56,1 % av bruttolagervärdet reducerat med betryggande reserv för inkurans, varvid från AB Addo och Facit-Halda AB övertagna lager ingår i bruttolagervärdet. Motsvarande procenttal föregående år uppgick till 57,3 %.

Not 9 Aktier och andelar i andra bolag samt Erhållen à conto-likvid för värdepapper

Se not 8 till koncernens bokslut.

Not 10 Omsättningstillgångar: Fordringar, Dotterbolag

Under denna rubrik redovisas varufordringar på dotterbolag med högst ett års ianspråktagen kredit, medan övriga fordringar återfinns under rubriken "Anläggningstillgångar: Fordringar, Dotterbolag".

Not 11 Omsättningstillgångar: Fordringar, Diverse

Här redovisas bl. a. fordringar hos leverantörer, förskott på omsättningstillgångar, à conto-betalningar till Pensionsregistreringsinstitutet (PRI), fordringar på personal samt förutbetalda omkostnader.

Not 12 Anläggningstillgångar: Fordringar, Dotterbolag

Här redovisas dels belopp som moderbolaget ställt till dotterbolags förfogande såsom lån, dels övriga fordringar, som övergått till att bli långfristiga.

Not 13 Aktier och andelar i dotterbolag

Ökningen mellan åren beror på förvärv av nya bolag (se sid. 7), nyemissioner i dotterbolag samt att i samband med 1973 års fondemission i AB Electrolux uppskrivning skett av det bokförda värdet av aktier och andelar i vissa dotterbolag med 71,0 Mkr.

Det bokförda värdet av aktier och andelar i vissa dotterbolag har nedskrivits med 1,5 Mkr. Samtidigt har uppskrivning skett med motsvarande belopp inom nominellt värde för dotterbolag med god lönsamhet. Totalt bokfört belopp har således ej påverkats av dessa justeringar.

Not 14 Maskiner och inventarier

Nettobokföringsvärde 31.12.1972	Mkr	51,6
Genom kommissionärsavtal och liknande övertagna maskiner och inventarier (till bokförda värden)	Mkr	8,7
Anskaffningar 1973	Mkr	96,6
Bokföringsmässiga avskrivningar 1973	Mkr	— 49,9
	Mkr	<u>107,0</u>

Beräknad reserv för återstående rekonditioneringskostnader	Mkr	— 30,0
	Mkr	<u>77,0</u>

Anskaffningar och avskrivning 1973 inkluderar 21,0 Mkr avseende produktbundna verktyg. Under rubriken "Maskiner och inventarier, Anskaffningar 1973" redovisas av kommissionärsbolaget AB Gårdscisterner (ABG) uthyrda cisterner till anskaffningskostnad inklusive kostnader för iordningställande (rekonditionering) och uttransport till brukare. Nämnade värde utgör underlag för bokförings-

mässig avskrivning. Rekonditioneringen beräknas ske under en 6-årsperiod.

Moderbolagets maskiner och inventarier var vid årsskiftet brandförsäkrade för 467,0 Mkr.

Not 15 Fabriks-, kontors- och andra fastigheter (inkl. markanläggningar)

Nettobokföringsvärde 31.12.1972	Mkr	110,9
Uppskrivning vid 1973 års fondemission	Mkr	13,0
Anskaffningar 1973	Mkr	17,6
Bokfört värde av försålda fastigheter m. m.	Mkr	— 1,0
Bokföringsmässiga avskrivningar 1973	Mkr	— 6,6
	Mkr	<u>133,9</u>

Utöver ovanstående har anskaffningar skett mot investeringsfond till ett belopp av 3,4 Mkr.

Moderbolagets fastigheter hade vid årsskiftet ett taxeringsvärde av 146,5 Mkr, varav särskilt maskinvärde 4,6 Mkr. Brandförsäkringsvärdet för fastigheterna utgjorde 264,3 Mkr.

Not 16 Ställda panter, fastighetsinteckningar

De krediter etc., för vilka inteckningar pantförskrivits, uppgick per 31.12.1973 till 135,8 Mkr.

Not 17 Kortfristiga skulder, Diverse

Häri ingår reserv för garantiåtaganden, upplupna omkostnader samt kortfristiga skulder, som uppkommit i samband med bolagsförvärv.

Not 18 Långfristiga skulder, Diverse

Häri ingår bl. a. långfristiga skulder, som uppkommit i samband med bolagsförvärv.

Not 19 Avsatt till pensioner

Pensionsskuld utöver "Avsatt till pensioner" utgör 1,6 Mkr, vilket täckes genom kapital hos Addo-koncernens Fristående Pensionsstiftelse. Av årets avsättning utgör 6,1 Mkr räntor.

Not 20 Reserv för ej realiserad vinst i utländska dotterbolags lager

Denna reserv utgöres av skillnaden mellan moderbolagets debiteringspriser och tillverkningskostnader för sådana produkter, som vid årsskiftet låg kvar i lager hos mottagande utländska dotterbolag.

Not 21 Aktiekapital

500.000 A-aktier à 100 kr	Mkr	50,0
5.740.000 B-aktier à 100 kr	Mkr	574,0
6.240.000 aktier	Mkr	<u>624,0</u>

Varje A-aktie berättigar till en röst och varje B-aktie till en tusendels röst. Alla aktier medför samma rätt till andel i bolagets tillgångar och vinst.

Revisionsberättelse

I egenskap av revisorer i Aktiebolaget Electrolux får vi avgiva följande revisionsberättelse för år 1973.

Vi har granskat årsredovisningen, tagit del av räkenskaper, protokoll och andra handlingar, som lämnar upplysning om bolagets ekonomi och förvaltning, samt vidtagit de övriga granskningsåtgärder vi ansett erforderliga.

Räkenskaperna har genom stickprov fortlöpande granskats av bolagets revisionsavdelning, som till oss överlämnat rapporter över sin granskning.

Aktiebolagslagens föreskrifter angående redovisning av aktieinnehav och koncernförhållanden liksom föreskrifterna angående lån, ställda panter och ansvarsförbindelser avseende sådana personer, för vilka inskränkning i rätten till lån föreligger, har iakttagits.

Under revisionen har icke framkommit anledning till anmärkning beträffande redovisningshandlingarna, bokföringen, inventeringen av tillgångarna eller förvaltningen i övrigt. Mot de i bokslutet gjorda upp- och nedskrivningarna av aktier har vi intet att erinra.

Styrelsen och verkställande direktören föreslår, att till förfogande stående vinstmedel disponeras på följande sätt:

Till aktieägarna utdelas	kr 62.400.000
och i ny räkning överföres	kr 14.929.606
	<u>kr 77.329.606</u>

Detta förslag strider icke mot aktiebolagslagens bestämmelser angående fondavsättning eller mot god affärssed med hänsyn till koncernens ställning och resultatet av dess verksamhet.

Vi tillstyrker,

att den i årsredovisningen intagna, av oss påtecknade balansräkningen per 31.12.1973 fastställs,

att vinsten disponeras i enlighet med ovannämnda förslag samt

att styrelsens ledamöter och verkställande direktören beviljas ansvarsfrihet för den tid årsredovisningen omfattar.

Stockholm i april 1974

Arne Holmén
Auktoriserad revisor

Bruno Svensson
Auktoriserad revisor

Electrolux på de större marknaderna

Koncernens försäljning sker till större delen utanför Sverige. Nedan presenteras verksamheten på några av de större marknaderna.

Storbritannien

AB Electrolux började tidigt att lansera dammsugare på den europeiska marknaden. Storbritannien tedde sig därvid som ett av de naturliga avsättningsområdena och redan år 1919 organiserades en försäljningsverksamhet på agenturbasis. Electrolux Ltd. grundades 1921. De första Electrolux-dammsugare, som såldes i Storbritannien, sammansattes av delar tillverkade i Sverige. Med försäljningsframgångarna växte behovet av egen fabrikation. År 1926 köpte Electrolux Ltd. en fabrikslokal i Luton, Bedfordshire, strax utanför London, som blev Electrolux första fabrik utanför Sveriges gränser.

Idag är Electrolux Ltd. det största koncernbolaget utanför Sverige. Såväl administration som produktion är koncentrerade till Luton. Det aktuella tillverkningsprogrammet omfattar i korthet förutom dammsugare och kylskåp, vilka båda tillverkas i flera olika storlekar och modeller, frysskåp, radiatorer, sammansättning av komponenter för Electrolux kompletta kök samt reservdelar.

Under 1973 tillverkades drygt 1,1 miljon produkter i Luton-fabriken, vilket innebär mer än en fördubbling under de senaste tio åren. Omkring 30 % av de tillverkade dammsugarna och kylskåpen går på export och Electrolux Ltd. svarar för cirka 50 % av Storbritanniens totala export av kylskåp.

I Storbritannien marknadsföres dessutom frysanläggningar, storköks- och sjukvårdsutrustningar, tvätteritrustningar för kommersiellt bruk, toalett- och ventilationssystem för båtar och husvagnar, Euroclean-produkter m. m.

Under året har Electrolux (Commercial Equipment) Ltd., ett särskilt försäljningsbolag, förvärvat försäljningsrätten i Storbritannien för Wascator tvättutrustningar.

Ytterligare Electrolux-bolag i Storbritannien är Swedish Royal Refrigeration Ltd. i Garden City, Herts., och Commercial Cleaning Services Ltd. i Birmingham. Det förstnämnda bolaget marknadsför kyl- och frysdiskar till i första hand butiker och supermarkets och det senare, som är hälftenägt tillsammans med Det Danske Rengörings Selskab A/S (DDRS), bedriver kommersiell städning.

Vidare finns Flymo Ltd., Watford, Herts., som marknadsför luftkuddegräsklippare, tillverkade i bolagets fabrik i Darlington.

Facit representeras i Storbritannien av Facit-Addo Ltd., Rochester, som bildades under 1973 och som har övertagit den verksamhet, som tidigare bedrevs av de brittiska dotterbolagen till Facit AB respektive AB Addo. Bolaget är ett rent försäljningsbolag och marknadsför kontorsmaskiner och kontorsmöbler.

Drottning Elizabeth II vid Electrolux utställning på Ideal Home Exhibition på Olympia i London. Till vänster Maurice Aitken, vice verkställande direktör i Electrolux Ltd., Luton, Storbritannien, i mitten Lord Luke, styrelseordförande i Electrolux Ltd., Luton, och ledamot av styrelsen i AB Electrolux.

Rengöring av dels vinfat i en vinkällare i Besigheim, Västtyskland, dels en buss i Ludwigsburg, Västtyskland, med hjälp av EUROCLEAN 512, ett robust och effektivt all-round-aggregat för högtrycksrengöring.

Antalet anställda i Electrolux-bolag i Storbritannien har under året i genomsnitt varit 5.270 personer och den totala försäljningen har under 1973 uppgått till 462 Mkr, vilket motsvarar drygt 11 % av koncernens totala fakturering.

Västtyskland

Redan i början av 1920-talet grundades det första tyska dotterbolaget inom Electrolux-koncernen. Tillverkning av dammsugare påbörjades senare i mindre skala i Berlin. Verksamheten växte snabbt. Andra världskriget orsakade emellertid kännbara avbräck och först år 1948 kunde tillverkningen i Berlin-fabriken

återupptagas. Produktionen omfattar idag dammsugare av olika modeller, mattmunstycken för dammsugare, frysboxar, ett sortiment av kommersiella kyl- och frysenheter samt Flymo luftkuddegräsklippare.

Hamburg är centralorten för Electrolux i den Västtyska Förbundsrepubliken och säte för ett flertal dotterbolag, som marknadsför bl. a. dammsugare, golvbonare, Euroclean-produkter, vakuumtoalettsystem, fritidsprodukter, K-produkter, storköks- och sjukvårdsutrustningar, stål-inredningar och materialhanteringssystem.

Genom förvärvet av Siegas Metallwarenfabrik har detta

bolags fabriker i Siegen och Rudersdorf knutits till koncernen. Tillverkningen utgörs huvudsakligen av husvagnskylskåp.

Facit representeras av Facit GmbH i Düsseldorf, som marknadsför kontorsmaskiner.

Städverksamhet bedrivs i Västtyskland av Skandinavische Reinigungs- und Dienstleistungs-GmbH, Hamburg, vilket bolag koncernen äger tillsammans med Det Danske Rengörings Selskab A/S.

Totalt finns 3.700 Electrolux-anställda i Västtyskland och försäljningen har under året uppgått till 303 Mkr.

Franska Electrolux-organisationens huvudkontor med central reparationsverkstad och färdiglager. Byggnaden är belägen intill staden Senlis strax norr om Paris.

Frankrike

Kärnan i den franska Electrolux-organisationen är S.A. Electrolux, vars huvudkontor och centrallager ligger i Senlis, strax norr om Paris. Bolaget grundades under 1920-talet. År 1927 köptes en fabrik i Parisförorten Courbevoie och tillverkning startades av dammsugare och golvbonare. Produktionen är fortfarande inriktad på dessa produkter.

Av de produkter, som tillverkas i Courbevoie, går ca 25 % på export, huvudsakligen golvbonare.

På den inhemska marknaden är direktförsäljningen den dominerande säljformen. Det direktsålda produktsortimentet består främst av dammsugare och golvbonare. Övriga produkter på direkt-

säljarnas program är kylskåp, frysskåp samt tvätt- och diskmaskiner.

Övrig försäljning, som sker via en speciell försäljningskanal, omfattar produkter som husvagnskylskåp, kylskåp, som säljes direkt till byggmästare, stålinredningar och materialhanteringsanläggningar, Euroclean-produkter, vacuum-toaletter samt Monomatic toalettsystem.

Electrolux-ägda Levin France S.a.r.l., Paris, marknadsför kyl- och frysdiskar samt sektionsbyggda kyl- och frysrur.

Luftkuddegräsklippare marknadsförs av Flymo S.A., Paris.

Under året har Wascator S.A., Paris, knutits till Electrolux. Bolaget, som är majoritetsägt,

marknadsför semi-industriella tvättmaskiner och hushållsdiskmaskiner.

Facit representeras av Facit Addo S.A., Colombes (Paris), som säljer kontorsmaskiner och kontorsmöbler.

De franska Electrolux-bolagen har totalt ca 3.000 medarbetare. Det stora flertalet är verksamma inom den landsomfattande försäljnings- och serviceorganisationen. Utöver försäljningsställen i Paris har Electrolux omkring 100 filialer över hela Frankrike. I organisationen ingår vidare ca 25 serviceverkstäder, varav en del är samordnade med filialerna, medan andra är fristående.

Den totala försäljningen i Frankrike har under året uppgått till 255 Mkr.

Dotterbolagen Dometic Sales Corporation och Keltec Inc. i Elkhart, Indiana, USA, flyttade under 1973 in i nybyggda lokaler. Byggnaden, som innehåller fabriks-, lager- och kontorslokaler, har en yta av cirka 18.800 m².

Danmark

Redan år 1919 bildades det första Electrolux-bolaget i Danmark. Idag finns i Köpenhamnsområdet ett flertal koncernbolag, vilka alla har sin administrativa förvaltning förlagd till dotterbolaget A/S Scan-Atlas Husholdningsapparater i Lundtofte, strax utanför Köpenhamn. Även Facit A/S, Ballerup, flyttar under 1974 över till Lundtofte. Vidare finns i Gentofte A/S Wascator samt i Esbjerg hälftenägda A/S Vestfrost.

Produktionen i Danmark omfattar i korthet frysexboxar (tillverkning i Lundtofte), kökssnickerier (tillverkning i Nykøbing-Falster), kontorsstolar (tillverkning i Fjerritslev) samt kyl- och frysskåp och frysexboxar (tillverkning av A/S Vestfrost i Esbjerg).

Försäljningsprogrammet upptar förutom egen produktion, hushållsdammsugare, naturvårds-

produkter, Euroclean-produkter, stål- och materialhanteringsanläggningar, storkök, sjukvårds- och industriapparater, kontorsmaskiner och kontorsmöbler.

Det totala antalet Electrolux-anställda i Danmark var i genomsnitt under året 1.740 personer och den totala försäljningen har under året uppgått till 207 Mkr.

USA

Under 1969 bildades ett dotterbolag, Dometic Sales Corporation, Elkhart, Indiana, som marknadsför husvagnskylskåp samt viss annan fritidsutrustning. På den amerikanska marknaden säljes dessa kylskåp till i huvudsak husvagnsfabrikanter.

AB Electrolux förvärvade under 1969 aktiemajoriteten i Keltec Inc., Elkhart, Indiana. Företaget tillverkar och marknadsför kommersiella städmaskiner under namnet Kent.

Nästan all import till och export från USA sker genom dotterbolaget Dometic Incorporated, Secaucus, New Jersey.

Facit-Addo Inc., Secaucus, New Jersey, säljer kontorsmaskiner på den amerikanska marknaden. Till Facit-Addo Inc. hör kalkylatorfabriken Lago Calc Inc., Canoga Park (Los Angeles), Kalifornien, som tillverkar elektroniska kalkylatorer. Under året har detta bolag flyttat till en ny fabriksbyggnad.

Carda Window Corporation, Essington, Pennsylvania, säljer på den amerikanska marknaden specialfönster huvudsakligen till den institutionella sektorn. Bolaget som är majoritetsägt, bildades under 1973.

Totalt finns 700 Electrolux-anställda i USA och den totala försäljningen i USA/Kanada har under året uppgått till 301 Mkr.

ELECTROLUX-KONCERNEN

Nedan följer en förteckning över verksamheten i de länder där Electrolux är representerat genom koncernbolag.

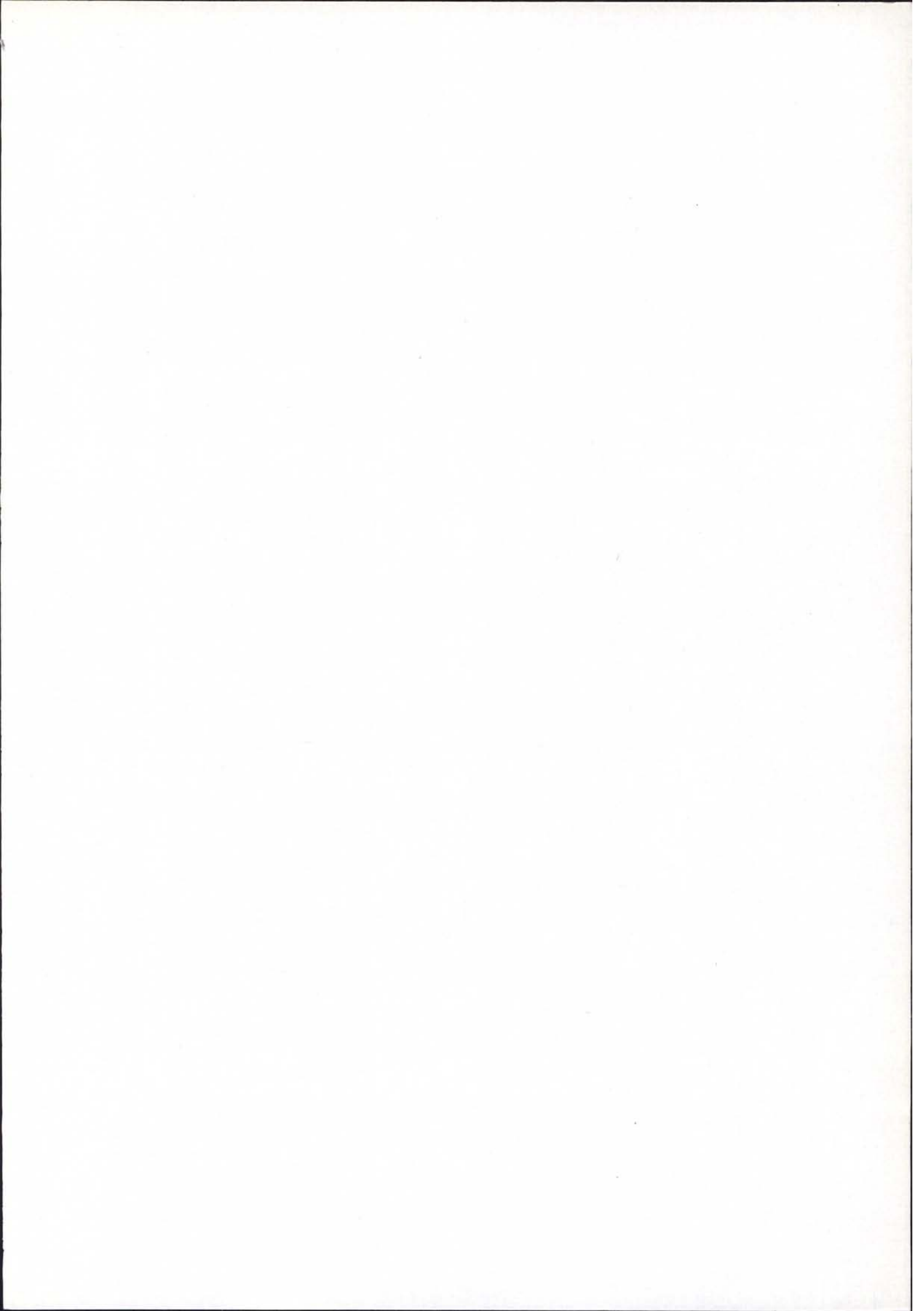
- Kommersiell och/eller industriell städning
- Försäljning
- Tillverkning

		Tillverkning	
Argentina 350 anställda	 	dammsugare golvbonare	
Australien 2.460 anställda	 	dammsugare, golvbonare, luftkuddegräsklippare	
Barbados 40 anställda			
Belgien 380 anställda	 		
Brasilien 2.180 anställda	 	dammsugare, golvbonare, elektroniska och meka- niska kalkylmaskiner, skrivmaskiner, duplice- ringsapparater	
Colombia 480 anställda	 	dammsugare, golvbonare	
Danmark 1.740 anställda	 	kyl- och frysskåp, frys- boxar, kontorsstolar, köks- snickerier	
Dominikanska Republiken 10 anställda	 		
Dubai Nystartat			
Finland 360 anställda	 		
Frankrike 3 000 anställda	 	dammsugare, golvbonare	
Guatemala 40 anställda			
Guyana 30 anställda			
Holland 900 anställda	 	storköksutrustning	
Hong Kong Nystartat			
Indien 200 anställda	 	mekaniska additions- och kalkylmaskiner	
Iran 50 anställda			
Italien 830 anställda	 ¹⁾	dammsugare, golvbonare	
Japan Nystartat			
Kanada 120 anställda			
Libanon 70 anställda			
Luxemburg 130 anställda	 	absorptionskylskåp	

1) Tillverkningen upphört under 1973

		Tillverkning	
Malaysia Nystartat			
Mexico 460 anställda	 	dammsugare, kommersiella städmaskiner	
Norge 860 anställda	 	elspisar, elvärmepaneler	
Nya Zeeland 300 anställda	 	dammsugare, golvbonare	
Peru 330 anställda	 	dammsugare, golvbonare, absorptionskylskåp	
Portugal 130 anställda			
Schweiz 610 anställda			
Singapore 120 anställda	 		
Spanien (inkl. Kanarieöarna) 540 anställda	 	dammsugare	
Storbritan- nien 5.270 anställda	 	dammsugare, frys- och kyl- skåp, köksnickerier, luft- kuddegräsklippare, radiatorer	
Sverige 22.240 anställda	 	hushållsdammsugare, golvbonare, kommersiella städmaskiner, K-produk- ter, storköks-, sjukvårds- och industriapparater, stål- inrednings- och material- hanteringsanläggningar, kontorsmaskiner, datapro- dukter, elektriska motorer, naturvårdsprodukter, kontorsmöbler, trävaror, lantbruksredskap, gjut- gods, fönster m.m.	
Sydafrika 1.330 anställda	 	dammsugare, golvbonare	
Trinidad 100 anställda			
Uruguay 20 anställda			
USA 700 anställda	 	kommersiella städmaski- ner, elektroniska kalkyl- maskiner	
Venezuela 690 anställda			
Västtyskland 3.700 anställda	 	absorptionskylskåp, dammsugare, frysboxar, kyl- och frysanläggningar, luftkuddegräsklippare	
Zambia 5 anställda			
Österrike 350 anställda			

Electrolux är dessutom representerat genom licensinnehavare, försäljningsagenter och andra representanter runt om i världen.

Electrolux

Luxbacken 1, Lilla Essingen • 105 45 Stockholm
Telefon 08/13 01 00 • Telex 11600 Elhead S